

549202-0028

2019

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

2	Förvaltningsberättelse
9	Femårsöversikt
10	Resultaträkning för koncernen
11	Resultaträkning för moderbolaget
12	Rapport över finansiell ställning för koncernen
13	Balansräkning för moderbolaget
15	Rapport över förändring i eget kapital
16	Rapport över kassaflöden
17	Resultatanalys
18	Noter
69	Ordlista
71	Underskrifter
72	Revisionsberättelse

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Halland (Bolaget) får härmed avge årsredovisning och koncernredovisning för 2019, Bolagets 130:e verksamhetsår.

FÖRETAGSBESKRIVNING

Länsförsäkringar Halland (549202-0028) bildades den 1 september 1889 och har idag 105 532 (102 611) försäkringstagare som tillsammans äger Bolaget. Bolaget har sitt säte i Halmstad, Hallands län. Målsättningen för Länsförsäkringar Halland är att ge ägarna ekonomisk trygghet och säkerhet genom att tillhandahålla prisvärda försäkringar och finansiella tjänster.

Länsförsäkringar Halland är en del av "Länsförsäkringsgruppen" som är en samverkan mellan 23 självständiga länsförsäkringsbolag i Sverige, alla ägda av sina kunder. Bolagen arbetar inom länen, nära kunderna och med lokal närvaro. Tillsammans äger bolagen Länsförsäkringar AB (LFAB), där Länsförsäkringar Hallands ägarandel uppgår till 3,7 %. LFAB har som uppdrag att bedriva gemensamma affärer inom bank och försäkring. LFAB står också för strategiskt utvecklingsarbete och service inom områden som skapar effektivitet samt skalfördelar för att ge länsförsäkringsbolagen de bästa förutsättningarna för att bli framgångsrika på sina respektive marknader. Genom att vi samarbetar får vi den produktbredd, finansiella styrka och specialistkunskaper som behövs för att tillgodose våra kunders behov.

I Hallands län är det Länsförsäkringar Halland som i egen koncession tecknar försäkring avseende sakförsäkringar, sjuk, olycksfall, motorfordon, fartyg med begränsning till fritidsbåtar, brand och annan skada på egendom, allmän ansvarighet, annan förmögensskada samt rättsskydd. Länsförsäkringar Halland svarar också för försäljning, kundkontakt och kundservice av gemensam (förmedlad) verksamhet inom bank och liv.

RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Försäkringsrörelsen

Premieinkomsten brutto uppgick till 879,4 Mkr (828,0). Premieinkomst i direkt försäkring ökade med 42,3 Mkr (37,3) medan mottagen återförsäkring ökade med 9,0 Mkr (3,7). Ökningen av premieinkomsten i direkt försäkring kommer brett över hela affären men den största ökningen var inom privat motorförsäkring med 13,5 Mkr (10,7). Kostnaden för premier för avgiven återförsäkring minskade med 1,7 % till 65,7 Mkr (66,8).

Premieintäkt f.e.r. ökade med 5,9 % till 789,9 Mkr (746,3).

Under verksamhetsåret inträffade 35 552 skador vilket är 1 460 fler än 2018. Utbetalda försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring ökade med 153 Mkr till 642 Mkr (489). Totala kostnaden för försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring ökade med 55 Mkr och uppgick till 602 Mkr (547). Ökningen av skadekostnaderna med 55 Mkr beror på ett flertal större bränder inom framförallt företags- & kommunförsäkring. Vi ser även en kraftig ökning av skadekostnader inom olycksfallsförsäkring på 22,8 Mkr jämfört 2018, vilket beror på stora ökningar av tidigare års skadereserver. Detta har lett till negativt avvecklingsresultat på 14 Mkr.

De försäkringstekniska avsättningarna för oreglerade skador ökade till 1 420,9 Mkr (1 412,7). Ökningen beror på de många storskador som Bolaget haft under 2019. Återförsäkrarens andel i försäkringstekniska avsättningar uppgick till 255,6 Mkr (267,9). Minskningen beror på att vi under året betalat ut mycket av våra storskador.

Avvecklingsresultatet för tidigare års skador uppgick till 23,1 Mkr (24,2), medan återförsäkrarens andel uppgick till -24,1 Mkr (9,8). Detta leder till ett avvecklingsresultat under 2019 på -1,0 Mkr (34,0). Under året har diskonteringsräntan för trafikaffären sänkts från 0,2 % till 0,0 %.

Försäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter i moderbolaget uppgick 2019 till 66,8 Mkr (88,6) och i koncernen uppgick resultatet till 63,1 Mkr (85). Resultatförsämringen före rabatter beror på ökade skade- och driftskostnader. Anledningen till högre driftskostnader 2019 beror på kostnadsökningar för tjänster från LFAB och ökade provisionskostnader till förmedlare.

Det tekniska resultatet i moderbolaget, efter återbäring och rabatter, uppgick till -72,7 Mkr (20,3). Av

detta avser 100 Mkr (33) avsättning till återbäring som kommer utbetalas 2021. Bolagets totala försäkringsbestånd uppgår till 826 Mkr (780) vilket utgörs av 213 550 försäkringar, en ökning med 5 500 st.

Kapitalförvaltning

Placeringsstillgångar, inklusive kassa/bank, uppgick i moderbolaget vid verksamhetsårets slut till 4 315 Mkr (3 970) och i koncernen till 4 316 Mkr (3 928). Ökningen kommer från en god avkastning under 2019, ett bra resultat i sakförsäkringsaffären samt från överskott inom Bank- och Livverksamheten.

Total avkastning på placeringsstillgångar uppgick till 491 Mkr (99). Den svenska ränteportföljen gav en avkastning på 1,6 % (0,8) och den utländska ränteportföljen 6,8 % (-1,5). Aktieplaceringar har efter nedgången 2018 haft ett starkt år med en avkastning på 34,4 % (-11,1). Private Equity och övriga strategier avkastade 10,8 % (-0,4) varav övriga strategier 15,0 %. Avkastningen för Bolagets strategiska placeringar (fastigheter och aktier i LFAB) uppgick 2019 11,6 % (11,3). Total kapitalavkastning på hela portföljen uppgick till 12,5 % (2,6).

Länsförsäkringar Halland har en stor andel globala aktier i portföljen och har valt att delvis valutasäkra USD för att minska risken i portföljen. Under 2019 gav detta ett negativt bidrag på -6 Mkr (-46). Portföljens volatilitet har under året uppgått till 3,6 % (2,4) jämfört portföljens benchmark 1,9 % (2,7). Portföljens sharpkvot uppgick till 3,6 jämfört benchmark 4,6.

I not 2, *Risker och riskhantering*, beskrivs de risker som finns i Bolagets placeringsstillgångar och hur placeringarna är fördelade mellan de olika tillgångsslagen.

Liv och Bank

Resultatet för Länsförsäkringar Hallands förmedlade Livverksamhet uppgick under 2019 till 2,0 Mkr (1,9). Det totala försäkringskapitalet på Liv ökade med 615 Mkr till 5 408 Mkr (4 792) och premieinkomsten minskade med 1 Mkr till 190,3 Mkr (191,3).

Bolagets förmedlade Bankverksamhet genererade ett resultat på 3,7 Mkr (15,7). Resultatförsämringen beror på att 2018 påverkades av återvinningar på kreditförluster på 13,3 Mkr jämfört 2019. En bra tillväxt på 1 956 Mkr (1 219) gör att Bolagets affärsvolym uppgår till 20 947 Mkr (18 990). Under 2019 har Bolaget nettokreditförluster på -0,3 Mkr (9,6).

Liv- och Bankverksamheterna redovisas som övriga kostnader i resultaträkningen under rubriken *Resultat förmedlad affär*.

Resultat

Moderbolagets resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 354,2 Mkr (70,3) och efter bokslutsdispositioner och skatt till 289,9 Mkr (71,9). Koncernens resultat före skatt uppgick till 343,2 Mkr (66,6) och efter skatt till 286,0 Mkr (78,5). Skatt på årets resultat uppgick till -58,3 Mkr (11,9) och består av uppskjuten skatt - 58,1 Mkr (-2,6), skatt hänförlig till tidigare år på 0 Mkr (14,5) och årets skattekostnad 0,2 Mkr (0).

Resultatutvecklingen i övrigt samt ekonomisk ställning framgår av *Femårsöversikten* längre fram i årsredovisningen.

VÄSENTLIGA RISKER OCH OSÄKERHETSFAKTORER

Försäkringsrisker

Bolagets riskportfölj i direkt affär bedöms vara väl balanserad. Den genomsnittliga skadeprocenten f.e.r (exkl. skaderegleringskostnader) har fortsatt förbättrats under 2019 och minskade med 0,3 % ner till 65,5 % (65,8) under senaste femårsperioden och återspeglar försäkringsrisken i Bolaget.

För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen tecknar Bolaget återförsäkring. Återförsäkringsskyddet beskrivs mer ingående i not 2 *Risker och riskhantering*.

Den mottagna återförsäkringsaffären innehåller huvudsakligen svensk affär. Premieinkomsten uppgick under verksamhetsåret till 56,1 Mkr (47,0) eller 6,4 % (5,7) av premieinkomsten i direkt försäkring. Störst risk i mottagen affär bedöms vara Bolagets andel i Nordiska Kärnförsäkringspoolen. Maximal ansvarighet per skadehändelse i Nordiska Kärnförsäkringspoolen uppgår för Bolagets del till 2,0 MEUR.

Marknadsrisker

I vår kapitalförvaltning har vi identifierat placeringsrisker bestående av aktierisk, valutarisk, koncentrationsrisk, spreadrisk, fastighetsrisk, ränterisk samt motpartsrisk inom de finansiella tillgångarna.

I Not 2 *Risker och Riskhantering* lämnas en mer ingående redogörelse över Bolagets marknadsrisker.

u

DOTTERBOLAG

Länsförsäkringar Halland har tre helägda dotterbolag: Länsförsäkringar Halland Förvaltnings AB (556596-0837), Länsförsäkringar Halland Holding AB (556972-5376) och Länsförsäkringar Halland Skog AB (f.d. VisionsBolaget 15305 AB) (559180-7416).

Länsförsäkringar Halland Förvaltnings AB äger tillsammans med ytterligare 22 länsbolagsanknutna dotterföretag Humlegården Fastighets AB. Under 2019 har ytterligare andelar förvärvats och ägarandelen i Humlegården Fastighets AB uppgår per 2019-12-31 till 3,6 % (3,3).

Länsförsäkringar Halland Holding AB äger tillsammans med nio länsbolag Secondary PE Investments S.A. som förvaltar Private Equity-investeringar. Ägarandelen för Länsförsäkringar Halland Holding AB uppgår till 8,8 % (8,8).

Länsförsäkringar Halland Skog AB (f.d. VisionsBolaget 15305 AB) bildades 2018-11-19 och har sitt första bokslut per 2019-12-31. Bolaget äger aktier i Bergvik Skog AB samt Hällefors Tierp Skog AB.

Mer information om Länsförsäkringar Hallands dotterbolag finns att läsa i Not 19 *Aktier och andelar i koncernföretag*.

INTRESSEBOLAG

Länsförsäkringar Halland har tre intressebolag: Försäkringsmäklarna i Väst AB (556524-9769), där Länsförsäkringar Hallands ägarandel uppgår till 48 % (48), Skadedjursbekämpning i Väst AB (559164-8505) där Länsförsäkringar Hallands ägarandel uppgår till 33,33 % samt Halland Invest AB (556760-0076). Under 2019 har Halland Invest AB bytt namn från Högsolan i Halmstad Investeringar AB och Länsförsäkringar Halland har ökat sin ägarandel till 50 %.

Mer information om intressebolag finns att läsa i Not 20 *Aktier och andelar i intresseföretag*.

MILJÖ- OCH HÅLLBARHETSARBETE 2019

I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har Länsförsäkringar Halland valt att upprätta hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport. Hållbarhetsrapporten har överlämnats till revisorn samtidigt som årsredovisningen.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE

Länsförsäkringar Halland – året som gått

För att skapa mervärde för våra kunder måste Länsförsäkringar Halland ligga i framkant och förändras med omvärlden. Ett steg på Bolagets tillväxtresa är att det 2019 skapades en avdelning för Utveckling & Innovation. Denna avdelning ska kunna ta emot och ta tillvara på den utveckling som levereras av LFAB, samt se till att Länsförsäkringar Halland anammar ny teknik samt nya metoder och processer för att på bästa tillgodose kundernas behov.

I slutet av 2018 gjordes en genomgång av affärsområde försäkring för att utreda arbetssätt och om organisationen är optimal utifrån de tillväxtambitioner som Bolaget står inför. Denna genomgång är nu klar och under 2019 anställdes en ny chef för affärsområde försäkring, nya funktioner för kvalitetssäkring och förändringsstöd bildades samt nya chefer med fokus på företag/lantbruk och produkt/risk och skadeförebyggande arbete rekryterades.

ERSA-processen (Egen Risk- och Solvens Analys) och Bolagets affärsplanering har 2019 utvecklats ytterligare för att effektivisera samt skapa mer delaktighet i hela Bolaget – från styrelse till enskild medarbetare. Alla i Bolaget ska känna till processen och hur Bolagets övergripande mål föds utifrån dess långsiktiga affärsplan.

Under 2019 har arbetet med Ledarforum, som initierades och påbörjades 2018, fortsatt och utvecklats. Ledarforum ger Länsförsäkringar Hallands chefer på samtliga nivåer möjlighet att skapa samsyn, utbyta erfarenheter samt träna och utveckla det gemensamma och individuella ledarskapet för en starkare prestationskultur. Ledarforum har under året varit ytterst delaktiga i framtagandet av affärsplanens fem fokus- och förflyttningsområden som ska ligga till grund för det fortsatta arbetet mot Bolagets tillväxtmål.

Försäkringsverksamhet

Under 2019 har försäljningstillväxten fortsatt, dock inte i önskad takt. Konkurrentens inom boendeförsäkring är fortfarande påtaglig. Jämfört 2018 ökade antalet villaförsäkringar med 612 stycken (403), vilket ger en marknadsandel på 41,4 % (40,9). Hemförsäkring ökade 618 stycken (869) vilket gav en oförändrad marknadsandel jämfört 2018 på 32,6 % (32,6) vid utgången av 2019. Totalt ökade premiebeståndet inom boendeförsäkring med 10,9 Mkr (8,2).

Premiebeståndet inom olycksfallsförsäkring ökade med 4,4 Mkr (2,0 Mkr).

Marknadsandelen inom personbilsförsäkringar ökade med 0,9 % (0,1) till 31,4 %, antalet försäkringar ökade med 2 533 stycken (1 607) och premiebeståndet med 12,2 Mkr (8,7). Totalt uppgår premiebeståndet inom privatmarknaden till 449,5 Mkr (423,1).

Inom företagsförsäkring har Bolaget märkt av en ökad konkurrens men har trots detta sett en försäljningstillväxt som vittnar om att Bolagets erbjudande är attraktivt. Premiebeståndet ökade med 11,5 Mkr (11,3) men 2019 visar en minskning av premierna inom motorförsäkringar med 3,3 Mkr (2,4). Antalet företagsförsäkringar ökade med 133 stycken (296) och företagsmotorförsäkringar med 231 stycken (487).

Marknadsandelarna inom tillverknings- och byggindustrin ökade under året med 1,2 % respektive 0,1 % till 43,1 % respektive 47,4 %. Inom tjänsteföretag ser vi en minskning i marknadsandel från 25,4 % till 24,0 %.

Inom tung trafik minskade Länsförsäkringar Hallands marknadsandelar även i år med -1,5 % (-1,0) till 47,3 %.

Lantbruksförsäkringar ökade med 146 stycken (35) och premiebeståndet med 6,6 Mkr (3,3) till ett totalt bestånd på 90,4 Mkr. Skadefrekvensen fortsatte öka under 2019, från 18 % till 19 % jämfört 2018. Totalt uppgår premiebeståndet inom företag- och lantbruksförsäkringar till 376,9 Mkr (358,7).

2019 var ytterligare ett år med ett högt skadeutfall, tre storskador över vårt självbehåll på 11 Mkr (11) och ytterligare 1 skada över 5 Mkr. Totalt hade vi 28 (27) skador över 1 Mkr. Framförallt är det bränder inom företag och kommun som drabbat oss. Den största skadan under 2019 var en brand i ett flerbostadshus i Varberg. Skadan är reservsatt till 49,9 Mkr.

Sett över försäkringsgrenarna ser vi en tydlig ökning av skadekostnaderna inom olycksfall med en årskostnad på 22,8 Mkr, 94 % högre än 2018. Inom kombinerad försäkring ökade kostnaderna med 31,2 Mkr, vilket motsvarar 60 %. Under 2019 ser vi även en

ökad skadekostnad inom mottagen återförsäkring på 18,2 Mkr, en ökning med 73 %.

Bank- och livverksamhet

Inom Länsförsäkringar Hallands bankverksamhet har fokus 2019 fortsatt varit att bredda kundens erbjudande och att locka nya kunder till banken. Totalt var tillväxten inom privatmarknad 12,8 % (7,3). Ökningen har sin grund i en god tillväxt inom "spara-affären" med 39,4 %, samt som en följd av börsuppgång och nya kunder.

Inom företag- och lantbruksmarknaden har det varit tuffare och tillväxten under året slutade på 0,8 % (2,9).

Bolagets totala affärsvolym inom bankverksamheten uppgår till 20,9 Mdr (19,0) vid utgången av 2019 och antalet kunder uppgår till 41 329 vilket är en ökning med 1 420 stycken (1 000).

Under 2019 stannade tillväxten av vad det gäller premiebestånd och inflytt av livkapital. 2019 års börsuppgång medförde att det förvaltade livkapitalet ökade med 12,8 % till 5 408 mdr. Den inbetalda premien minskade med 1 Mkr till 190,3 Mkr.

Kapitalförvaltning

En tillbakablick på 2019 års finansmarknad visar på ett bra år om man ser till uppgången på aktiemarknaderna. MSCI World har under året genererat en avkastning på 34,1 %, S & P 500 38,5 %, MSCI EM 24,7 % och den Svenska marknaden SIXPRX 35,0 %. Detta trots handelskrig mellan USA & Kina, oroligheter i Hong Kong och krig runt om i världen.

Den svenska kronan fortsatte att försvagas 2019 gentemot de stora valutorna, även om den stärktes något efter Riksbankens beslut att höja reporäntan från -0,25 % till 0 % i december. Mest försvagades den svenska kronan mot det brittiska pundet som stärktes med 9,6 %, följt av den Japanska yenen 6,3 % och den amerikanska dollarn på 5,3 %. Även inom kreditmarknaderna har avkastningarna varit bra under året som en följd av att spreadarna gått ihop. Avkastningen inom investment grade uppgick till 10,3 % vilket kan jämföras med avkastningen på High Yield på 12,6 % och Emerging market debt på 13,1 %.

2019 års positiva avkastning är att jämföra med 2018 då alla delar levererade negativt. Totalt uppgick avkastningen i förvaltningen till 12,5 % (2,6) vilket är klart över Bolagets mål för 2019 på 5,1 %.

Skadekvot

Under året har Länsförsäkringar Halland haft som mål att skadekvoten ska understiga 24 % (25). Vid utgång-
en av 2019 var skadekvoten 20,7 %, den lägsta skade-
kvoten i Bolagets historia.

Återbäring

Under 2019 har återbäring på 130 Mkr delats ut till
Länsförsäkringar Hallands kunder. Av resultatet för
2019 har ytterligare en avsättning till återbäring gjorts
på 100 Mkr (33) med avsikt att betalas ut under 2021.

Efter verksamhetsårets utgång

Händelser efter verksamhetsårets utgång beskrivs i
Not 45 *Händelser efter balansdagen*.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Omvärlden

Sverige är en liten öppen ekonomi där den ekonomiska
utvecklingen till stor del styrs av utvecklingen i om-
världen. Den politiska osäkerhet som råder, både glo-
balt och i Europa, har stor betydelse för den svenska
marknaden.

Vilka följer Storbritanniens utträde ur EU (Brexit)
medför kommer världen att veta först när 2020 går
mot sitt slut. Därutöver kvarstår fortsatt svaga
statsfinanser i flera länder inom euroområdet som kan
bidra till att den Europeiska tillväxten avtar mer än
förväntat.

USA går in i presidentval 2020 och rekordmånga de-
mokrater gör upp om vem som ska bli deras kandidat
mot Donald Trump. 2019 präglades av handelskriget
mellan USA och Kina, men många insatta menar att
den konflikten kommer att landa innan valsporten då
detta är något som annars skulle missgynna Trump.
Skulle det mot förmodan bli så att parterna inte lyckas
nå en slutgiltig överenskommelse kan det dämpa den
globala tillväxten ytterligare.

Diskussionerna kring klimatutvecklingen har trappats
upp och kommer att fortsätta göra detta framöver.
Den globala uppvärmningen ökar vilket gör att det blir
svårt att nå de mål som sattes inom Agenda 2030.
Handling krävs, och det är upp till de utvecklade mark-
naderna att visa vägen, då dessa länder släpper ut mer
koldioxid per invånare än utvecklingsländerna.

De internationella politiska riskerna har på senare tid
varit höga, vilket skapat en marknad med risk för stora
svängningar. Globaliseringen har baksidor i form av
ökad konkurrens mellan världens arbetstagare, mer

makt åt EU och politikens uppgivande av makt till de
internationella finansmarknaderna. Detta, tillsammans
med en allt mer ifrågasatt migrationspolitik, gör att
världens länder står inför många utmaningar 2020.

Finansmarknaden

Sverige har under de senaste åren befunnit sig i en
historiskt unik situation där högkonjunkturen gått
hand i hand med väldigt låga räntor. Priser på aktier,
bostäder och andra fastigheter har stigit, skulder har
ökat och risker i det finansiella systemet byggts upp.
Räntorna har varit låga under många år vilket har
hjälpit den ekonomiska återhämtningen, men har sam-
tidigt skapat en miljö med ett högt risktagande bland
olika aktörer.

Trots Riksbankens höjning av reporäntan i december
2019, från -0,25 till 0 %, förväntar sig många mark-
nadsaktörer att de låga ränteläget kommer bestå.
Riktningen uppåt är given, men det kommer att gå
långsamt med tanke på att vi står inför en avtagande
tillväxt och en trolig långkonjunktur. Konjunktur-
institutet (KI) bedömer att tillväxten kommer att
dämpas det kommande året i både Sverige, USA och
euroområdet. Indikatorerna visar dock på lägre san-
nolikhet för recession i USA vid utgången av 2019 än
vad den var vid ingången av 2019.

Arbetsmarknadsläget är varierande. USA har rekord-
låg arbetslöshet som gör att det ser gynnsamt ut för
konsumtionen under 2020. I Sverige stiger arbets-
lösheten och ekonomin bromsar in. Detta samtidigt
som riksbanken valde att lämna det negativa ränte-
läget. För övriga Europa var Johnssons seger positiv
för Brexit men regionens tillväxt spås blir svag under
2020. Blickar man österut mot Asien och Japan, är
tongångarna lite mer positiva. Tillväxten i Kina är stabil
med stöd av centralbanken medan Japans finans-
politik ger stöd för tillväxten även om den är begräns-
ad.

Under 2019 har spreadarna på krediter gått ihop vilket
gör att attraktiviteten inom tillgångsklassen är be-
gränsad och räntesidan jämfört med aktier är gene-
rellt sett högt värderad. Detta sammantaget gör att
det under 2020 fortsatt, trots de kraftiga uppgång-
arna under 2019, är aktier som är mest intressant ur
avkastningssynpunkt. Blickar man framåt spås dock
att avkastningsestimaten inom aktiemarknaderna är
betydligt lägre än om man tittar på de senaste tio
årens avkastningar. Läger man där till att ränte-
marknaderna också ligger på låga nivåer blir
avkastningsförväntan under 2020 lägre än 2019.

Fastighetsmarknaden

Det ökade risktagandet har bidragit till att driva upp
priser på aktier och andra finansiella tillgångar, men
även på fastigheter. Under 2019 har vi sett att bo-

stadsmarknaden stabiliserats, även om det är på en hög nivå. Det har dock lett till att hushåll och företag lånat allt mer kapital och företagen, i synnerhet de kommersiella fastighetsbolagen, har stora skulder och därmed känsliga för högre räntor. Om problem uppstår kan det leda till betydande kreditförluster hos bankerna.

Länsförsäkringar Halland 2020

Länsförsäkringar Hallands marknader är alltid under stark konkurrens där alla aktörer, försäkringsbolag såväl som banker, erbjuder helhetslösningar till kunderna på både privat- och företagsmarknaden. I Bolagets långsiktiga plan finns ett tydligt fokus på tillväxt utan att äventyra dess långsiktiga lönsamhet. Vår styrka är att vi kan erbjuda kunden både lokal närvaro, samt digitala kanaler och lösningar.

Inför 2020 har Bolaget valt fokusområdena: *Tillväxt, Hallands bästa kundupplevelse, Stolta och engagerade medarbetare, Ekonomiskt ansvar och ekonomisk tillväxt* samt *Engagemang i det lokala samhället*. Detta är områden som Bolaget anser kommer vara viktiga för att skapa ett fortsatt framgångsrikt Länsförsäkringar Halland.

Halland är ett tillväxtlän och genom att växa med Halland får Bolaget en stabilare verksamhet. Med det kommer handlingsfrihet, utrymme att anpassas till omvärlden, resurser att investera i ny teknik, i ny kompetens och i medarbetarna, allt för att göra kunderna än mer trygga och nöjda.

Länsförsäkringar Halland vill erbjuda Hallands bästa kundupplevelse oavsett hur kunden möter oss och det ska vara upp till kunderna att bestämma på vilket sätt och i vilken kanal. För att konstant utvecklas mäts kundnöjdheten inom de arbetsgrupper som möter kund och svaren analyseras tillsammans med varje medarbetare.

Medarbetarna är den viktigaste tillgången i den förändringsresa Bolaget befinner sig på. Stolta och engagerade medarbetare driver kundnöjdhet bättre än något annat och är en förutsättning för att nå framgång.

Länsförsäkringar Halland ägs av kunderna. Bolagets pengar är kundernas pengar och därför är ekonomiskt ansvar och ekonomisk långsiktighet en hygienfaktor i varumärket och en förutsättning för att klara morgondagens tuffa marknad.

Att låta eventuellt överskott gå tillbaka till kunderna och det lokala samhället är en del av vår affärsidé. Olika former av Samhällsengagemang har därför alltid varit en stor del av vår verksamhet. Det handlar om allt ifrån stöd till lokala föreningar och projekt som bidrar till ett tryggare Halland, till rent skadeförebyggande projekt som tryggar hallänningarnas vardag. Med

"Engagemang i det lokala samhället" som ett av våra fokusområden, kommer vi kommande år fördjupa oss ytterligare i hur vi kan utveckla vårt arbete för optimal nytta.

Försäkringsrörelsen

Inom skadeförsäkringsrörelsen är det tillväxtfokus inom privat- och företagmarknad där målet är att öka beståndet med ca 6 respektive 5 %. Inom lantbruksmarknaden ligger fokus på uthållig lönsamhet. Strategin bygger på ett kontinuerligt och proaktivt arbetsätt samt effektivisering av Bolagets egna processer. Målsättningen är att stärka vår ställning på marknaden, vara aktiva och öka marknadsandelar inom Bolagets prioriterade områden: boende, personbil och företagsförsäkring.

Länsförsäkringar Halland arbetar aktivt med skadeförebyggande åtgärder och proaktivt riskurval vid teckning av försäkringar. Vikten av att arbeta med skadeförebyggande åtgärder förtydligades då det under 2019 blev en del av Bolagets vision: *"Tillsammans skapar vi ett tryggt och skadefritt Halland"*.

Att ha en låg skadekvot, vilket innebär andelen öppna skador i relation till registrerade skador, är viktigt såväl för våra kunder som för Bolaget. Under 2020 är målet att skadekvoten ska understiga 23 %.

Bank och Liv

Inom Bankverksamheten finns goda förutsättningar för att öka befintliga marknadsandelar inom segmentet privatmarknad. Fokus kommer också att ligga på att ta position som "småföretagsbanken". Eftersom företag bank är en relativt ny affär satsar Bolaget på en balanserad tillväxt och fokuserar framförallt på att bearbeta redan befintliga försäkringskunder för att erbjuda helheten inom finansiella tjänster.

För Livverksamheten ligger fokus på tillväxt inom premiebeståndet, att bredda erbjudandet till befintliga kunder och ge råd om hela pensionsaffären så att Bolaget kan ha en uthållig lönsamhet inom affären.

Både Bank- och Livverksamheten omfattas av Bolagets gemensamma fokusområde Hallands bästa kundupplevelse.

PRINCIPER OCH PROCESSER FÖR ERSÄTTNINGAR OCH FÖRMÅNER TILL LEDNING OCH ANSTÄLLDA

Enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2015:12) om årsredovisning i försäkringsföretag ska en redogörelse för företagets ersättningar offentliggöras i samband med att årsredovisningen

fastställs. Principer för Bolagets ersättningar, ersättningsmodell, berednings- och beslutsprocess avseende ersättningar samt redovisning beskrivs i Not 38. Ytterligare detaljer finns beskrivet i Bolagets Rapport om solvens och finansiell ställning (SFCR 2017) på Bolagets webbplats.

KONCERNEN

Koncernen - Länsförsäkringar Halland - består av moderbolaget Länsförsäkringar Halland (549202-0028) och dotterbolagen Länsförsäkringar Hallands Förvaltningsaktiebolag (556596-0837), Länsförsäkringar Halland Holding AB (556972-5376) och Länsförsäkringar Halland Skog AB (f.d. VisionsBolaget 15305 AB) (559180-7416).

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernens eget kapital inklusive årets resultat uppgår till 2 473 Mkr (2 178).

VINSTDISPOSITION (NOT 28)

Moderbolaget

Till bolagsstämmans förfogande står:

- Balanserat vinst	1 498 534 tkr
- Årets resultat	<u>289 991 tkr</u>
	1 788 525 tkr

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att sammanlagt 1 788 525 tkr balanseras i ny räkning.

FEMÅRSÖVERSIKT

Koncernen

	2019	2018	2017	2016	2015
RESULTAT (tkr)					
Premieintäkter f.e.r.	789 944	746 278	707 530	677 357	606 028
Kapitalavkastning i försäkringsrörelsen	40 040	39 397	29 719	42 349	32 642
Försäkringsärsättningar f.e.r.	-602 315	-546 966	-494 215	-453 020	-470 047
Driftskostnader f.e.r.	-162 860	-150 498	-140 137	-155 272	-99 326
Övriga tekniska kostnader	-2 977	-3 261	-3 539	-4 954	-2 382
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen före återbäring och rabatter	61 831	84 951	99 357	106 460	66 915
Återbäring	-100 000	-33 000	-100 000	-65 000	-60 000
Guldskundrabatt	-39 468	-35 358	-32 967	-31 162	-
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen efter återbäring och rabatter	-77 637	16 593	-33 610	10 298	6 915
Finansrörelsens resultat	415 185	32 470	281 981	242 617	156 035
Övriga intäkter och kostnader	5 690	17 561	-1 507	-25 624	12 162
Resultat före dispositioner och skatt	343 239	66 623	246 864	227 291	175 112
Årets resultat	285 979	78 472	205 474	201 784	136 791
EKONOMISK STÄLLNING (tkr)					
Placeringsstillgångar, verkligt värde	4 228 374	3 761 270	3 669 656	3 567 020	3 199 033
Premieinkomst f.e.r.	813 722	761 185	724 011	688 492	619 087
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring	1 882 801	1 883 141	1 713 334	1 781 291	1 695 954
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	2 472 746	2 178 062	2 085 603	1 877 129	1 672 485
Uppskjuten skatt	403 263	343 938	366 337	325 449	288 307
Konsolideringskapital	2 876 009	2 522 000	2 451 941	2 202 579	1 960 793
NYCKELTAL enligt Solvens II **					
Kapitalbas *	2 816 317	2 499 248	2 406 332	2 189 307	1 949 599
varav primärkapital	2 816 317	2 499 248	2 406 332	2 189 307	1 949 599
Minimikapital *	341 318	248 687	257 353	241 602	216 341
Solvenskapitalkrav *	1 365 272	994 750	1 029 413	966 406	865 366
NYCKELTAL					
Försäkringsrörelsen					
Skadeprocent f.e.r. *	76,2%	73,3%	69,9%	66,9%	77,6%
Driftskostnadsprocent f.e.r. *	20,0%	19,7%	19,3%	22,4%	15,5%
Totalkostnadsprocent f.e.r.	96,2%	93,0%	89,1%	89,3%	93,0%
Kapitalförvaltningen					
Direktavkastning	1,7%	0,8%	0,6%	1,0%	0,9%
Totalavkastning	12,5%	2,6%	9,3%	9,2%	6,9%
Konsolideringsgrad (%)	353	331	339	320	318

* avser moderbolaget

** metod för beräkning finns beskriven i Not 2 Risker och Riskhantering .

RESULTATRÄKNING FÖR KONCERNEN

Tkr	Not	2019	2018
FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieintäkter före avgiven återförsäkring	3	855 613	813 072
Premier för avgiven återförsäkring		-65 669	-66 794
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring		789 944	746 278
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	40 040	39 397
Försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring	5, 31	-650 256	-611 681
Återförsäkrarens andel av försäkringsersättningar	5, 31	47 941	64 715
Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring		-602 315	-546 966
Driftskostnader	6	-162 860	-150 498
Övriga tekniska kostnader	7	-2 977	-3 261
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		61 831	84 951
Återbäring och rabatter		-139 468	-68 358
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring och rabatter		-77 637	16 593
Kapitalavkastning	8-11	456 680	71 043
Andelar av resultat i intresseföretag		-1 455	824
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-40 040	-39 397
Resultat kapitalavkastning		415 185	32 470
Övriga intäkter	12	96 176	105 000
Övriga kostnader	13	-90 486	-87 440
Resultat förmedlad affär		5 690	17 561
Resultat före skatt		343 239	66 623
Skatt på årets resultat	15	-57 259	11 849
Årets resultat		285 979	78 472
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT FÖR KONCERNEN			
Tkr		2019	2019
Årets resultat		285 979	78 472
Övrigt totalresultat			
<i>Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat</i>			
Omvärdering av rörelsefastigheter		10 964	3 667
Skatt hänförlig till komponenter avseende övrigt totalresultat		-2 259	-755
Summa övrigt totalresultat för året, netto efter skatt		8 705	2 912
Årets totalresultat		294 685	81 384

RESULTATRÄKNING FÖR MODERBOLAGET

Tkr	Not	2019	2018
TEKNISK REDOVISNING			
Premieinkomst	3	879 391	827 979
Premier för avgiven återförsäkring		-65 669	-66 794
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-23 779	-14 907
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring		789 944	746 278
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	40 040	39 397
<i>Utbetalda försäkringsersättningar</i>			
Före avgiven återförsäkring	5	-641 991	-488 993
Återförsäkrares andel	5	60 300	6 643
<i>Förändring i Avsättning för oreglerade skador</i>			
Före avgiven återförsäkring		-8 266	-122 688
Återförsäkrares andel		-12 359	58 072
Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring		-602 315	-546 966
Driftskostnader	6	-157 897	-146 831
Övriga tekniska kostnader	7	-2 977	-3 261
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		66 795	88 618
Återbäring och rabatter		-139 468	-68 358
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring och rabatter		-72 673	20 260
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Kapitalavkastning intäkter	8,11	144 665	93 721
Kapitalavkastning kostnader	9,11	-53 497	-83 115
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10,11	370 057	66 704
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10,11	-	-5 441
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-40 040	-39 397
Kapitalavkastning		421 185	32 470
Övriga intäkter	12	96 176	105 000
Övriga kostnader	13	-90 486	-87 440
Resultat förmedlad affär		5 690	17 561
Icke-tekniskt resultat		426 875	50 031
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		354 202	70 291
BOKSLUTSDISPOSITIONER			
Förändring säkerhetsreserv	14	-4 000	-11 855
Periodiseringsfond	14	-1 610	-
Förändring övriga bokslutsdispositioner	14	-301	-79
Resultat före skatt		348 291	58 357
Skatt på årets resultat	15	-58 300	13 552
Årets resultat		289 991	71 909

RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING FÖR KONCERNEN

Tkr	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar	16	3 928	5 892
Materiella tillgångar			
Rörelsefastigheter	17	224 697	212 500
Inventarier	18	10 936	9 856
Summa materiella tillgångar		235 633	222 356
Förvaltningsfastigheter	17	154 921	147 921
Aktier och andelar i intresseföretag	20,23	11 267	10 605
Aktier och andelar	21,23	2 915 766	2 446 098
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	22,23	920 826	943 287
Derivat	23	736	461
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	23	162	398
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	24	255 589	267 948
Aktuell skattefordran		27 438	26 639
Övriga fordringar		213 989	213 417
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		145 985	145 898
Likvida medel	26	84 580	167 047
Summa tillgångar		4 970 819	4 597 967
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Omvärderingsreserv	27	23 264	14 559
Balanserade vinstmedel inkl. periodens resultat	27,28	2 449 482	2 163 503
Summa eget kapital		2 472 746	2 178 062
Försäkringstekniska avsättningar	30-32	1 882 801	1 883 141
Uppskjuten skatteskuld	15	403 263	343 938
Övriga avsättningar	33	7 323	7 507
Övriga skulder	34	177 845	157 524
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	36	26 840	27 794
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		4 970 819	4 597 967

BALANSRÄKNING FÖR MODERBOLAGET

Tkr	Not	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar	16	3 928	5 892
<i>Placeringstillgångar</i>			
Byggnader och mark	17	379 618	360 421
Aktier och andelar i koncernföretag	19,23	762 146	536 154
Aktier och andelar i intresseföretag	20,23	11 267	10 605
Aktier och andelar	21,23	2 160 090	1 957 506
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	22,23	920 826	943 287
Derivat	23	736	461
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	23	162	398
Summa placeringstillgångar		4 234 844	3 808 832
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	24,31	255 589	267 948
<i>Fordringar</i>			
Fordringar avseende direkt försäkring		179 204	173 246
Fordringar avseende återförsäkring		12 820	16 912
Aktuell skattefordran		27 438	26 639
Övriga fordringar		21 966	23 259
Summa fordringar		241 427	240 056
<i>Andra tillgångar</i>			
Materiella tillgångar	18	10 936	9 856
Kassa och bank	26	77 964	161 435
Summa andra tillgångar		88 900	171 290
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
Upplupna ränte- och hyresintäkter	23	1 978	2 362
Förutbetalda anskaffningskostnader	25	50 183	44 830
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		93 824	98 706
Summa förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		145 985	145 898
Summa tillgångar		4 970 674	4 639 917

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER

<i>Bundet eget kapital</i>	27,28		
Reservfond		5 000	5 000
Uppskrivningsfond		46 325	46 325
<i>Fritt eget kapital</i>	27,28		
Balanserad vinst		1 498 534	1 426 625
Årets resultat		289 991	71 909
Summa eget kapital		1 839 850	1 549 859
<i>Obeskattade reserver</i>			
Säkerhetsreserv	29	701 544	697 544
Utgjämningfond	29	48 900	48 900
Periodiseringsfond	29	43 361	41 751
Överavskrivningar	29	2 992	2 690
Summa obeskattade reserver		796 796	790 885
<i>Försäkringstekniska avsättningar</i>			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	30	357 897	334 119
Avsättning för oreglerade skador	31	1 420 927	1 412 661
Avsättning för återbäring och rabatter	32	103 977	136 361
Summa försäkringstekniska avsättningar		1 882 801	1 883 141
<i>Andra avsättningar</i>			
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	33	7 323	7 507
Uppskjuten skatteskuld	15	239 218	181 110
Summa avsättningar för andra risker och kostnader		246 541	188 618
<i>Skulder</i>			
Skulder avseende direktförsäkring	35	95 908	84 823
Skulder avseende återförsäkring		30 740	27 211
Övriga skulder	34	51 198	87 586
Summa skulder		177 845	199 620
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	36	26 840	27 794
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		4 970 674	4 639 917

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRING I EGET KAPITAL

Koncernen (tkr)

	Omvärderingsreserv	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2018-01-01	11 442	1 868 686	205 474	2 085 603
Omföring av föregående års resultat	-	205 474	-205 474	0
Justering förändrad skattesats uppskjuten skatt	205	10 870		11 075
<i>Årets totalresultat</i>				
Årets resultat	-	-	78 472	78 472
Årets övriga totalresultat	2 912	-	-	2 912
Summa årets totalresultat	2 912	-	78 472	81 384
Utgående eget kapital 2018-12-31	14 559	2 085 030	78 472	2 178 062
Ingående eget kapital 2019-01-01	14 559	2 085 030	78 472	2 178 062
Omföring av föregående års resultat	-	78 472	-78 472	0
Justering förändrad skattesats uppskjuten skatt	-	-		0
<i>Årets totalresultat</i>				
Årets resultat	-	-	285 979	285 979
Årets övriga totalresultat	8 705	-	-	8 705
Summa årets totalresultat	8 705	-	285 979	294 684
Utgående eget kapital 2019-12-31	23 264	2 163 503	285 979	2 472 746

Rapport över förändring i eget kapital

Moderbolaget (tkr)

	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		
	Reservfond	Uppskrivningsfond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2018-01-01	5 000	46 325	1 229 328	197 297	1 477 950
Omföring av föregående års resultat	-	-	197 297	-197 297	0
<i>Årets totalresultat</i>					
Årets resultat	-	-	-	71 909	71 909
Årets övriga totalresultat	-	-	-	-	0
Summa årets totalresultat	0	0	0	71 909	71 909
Utgående eget kapital 2018-12-31	5 000	46 325	1 426 625	71 909	1 549 859
Ingående eget kapital 2019-01-01	5 000	46 325	1 426 625	71 909	1 549 859
Omföring av föregående års resultat	-	-	71 909	-71 909	0
<i>Årets totalresultat</i>					
Årets resultat	-	-	-	289 991	289 991
Årets övriga totalresultat	-	-	-	-	0
Summa årets totalresultat	0	0	0	289 991	289 991
Utgående eget kapital 2019-12-31	5 000	46 325	1 498 534	289 991	1 839 850

RAPPORT ÖVER KASSAFLÖDEN

		Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	Not	2019	2018	2019	2018
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		343 239	62 956	354 203	70 291
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	41	-404 261	87 144	-420 792	35 237
Betald skatt		-991	-1 212	-991	-1 212
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder		-62 013	148 887	-67 581	104 315
Förändringar i finansiella placeringstillgångar		-34 660	-62 004	11 999	-64 994
Förändringar i övriga rörelsefordringar		4 694	-21 249	4 694	-21 249
Förändringar i övriga rörelseskulder		19 367	9 388	-22 728	51 484
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-72 612	75 023	-73 615	69 556
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Nettoinvestering i immateriella tillgångar		0	0	0	0
Nettoinvestering i materiella tillgångar		-9 855	-3 358	-9 855	-3 358
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-9 855	-3 358	-9 855	-3 358
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
		0	0	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	0	0	0
Årets kassaflöde		-82 467	71 665	-83 470	66 198
Likvida medel / Kassa och bank vid årets början		167 047	95 382	161 435	95 236
Likvida medel / Kassa och bank vid årets slut	26	84 580	167 047	77 964	161 435

RESULTATANALYS

Moderbolaget (Tkr)

Not

Direkt försäkring i Sverige

		Hem Villa Fritidshus	Företag Fastighet Lantbruk	Sjuk ö olycksfall	Motorfordon KaskoTrafik		Summa direkt försäkring i Sverige	Mottagen återför- säkring	
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		Totalt 2019							
Premieintäkt f.e.r.	A	789 944	169 440	212 852	36 707	210 354	108 902	738 256	51 688
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		40 040	3 284	5 847	4 330	3 239	13 029	29 729	10 310
Försäkringsersättningar f.e.r.	B	-602 315	-129 328	-164 176	-46 937	-139 720	-79 158	-559 320	-42 995
Driftskostnad f.e.r.		-157 897	-26 584	-60 892	-7 210	-44 123	-18 282	-157 091	-806
Övriga tekniska kostnader		-2 977	0	0	0	0	-2 977	-2 977	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring och rabatter		66 795	16 811	-6 368	-13 111	29 750	21 515	48 597	18 198
Återbäring		-100 000	-22 620	-31 810	-4 970	-26 160	-14 440	-100 000	-
Guldkundsrabatt		-39 468	-14 011	-6 839	-3 156	-10 701	-4 761	-39 468	-
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring och rabatter		-72 673	-19 820	-45 017	-21 236	-7 111	2 314	-90 871	18 198
AVVECKLINGRESULTAT f.e.r									
Avvecklingsresultat, brutto		23 089	-4 379	19 082	-11 670	2 112	14 385	19 529	3 559
Återförsäkrares andel		-24 127	-186	-11 280	-2 312	-2 470	-7 879	-24 127	-
Avvecklingsresultat f.e.r.		-1 038	-4 565	7 802	-13 981	-358	6 506	-4 597	3 559
FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR, FÖRE AVGIVEN ÅTERFÖRSÄKRING									
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		357 897	88 415	93 316	19 122	95 338	53 802	349 993	7 904
Avsättning för oreglerade skador		1 420 927	54 889	212 830	176 683	30 964	541 165	1 016 531	404 396
Avsättning för återbäring		103 977	23 520	33 075	5 168	27 200	15 014	103 977	0
Summa försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring		1 882 801	166 823	339 221	200 973	153 503	609 980	1 470 501	412 301
ÅTERFÖRSÄKRARES ANDEL AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR									
Avsättning för oreglerade skador		255 589	0	70 701	7 255	0	177 633	255 589	-
NOTER TILL RESULTATANALYS									
NOT A									
Premieintäkt f.e.r.		789 944	169 440	212 852	36 707	210 354	108 902	738 256	51 688
Premieinkomst före avgiven återförsäkring		879 391	186 261	261 915	40 917	215 354	118 893	823 339	56 053
Premier för avgiven återförsäkring		-65 669	-10 893	-42 620	-2 081	-887	-9 187	-65 669	-
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-23 779	-5 928	-6 442	-2 129	-4 112	-803	-19 414	-4 364
NOT B									
Försäkringsersättningar f.e.r.		-602 315	-129 328	-164 176	-46 937	-139 720	-79 158	-559 320	-42 995
Utbetalda försäkringsersättningar		-581 691	-130 803	-166 808	-18 937	-144 251	-70 403	-531 202	-50 488
Före avgiven återförsäkring		-586 130	-116 053	-211 806	-15 937	-129 668	-62 176	-535 641	-50 488
Återförsäkrares andel		60 300	1 214	56 375	0	155	2 556	60 300	-
Skaderegleringskostnader		-55 861	-15 964	-11 376	-3 000	-14 738	-10 783	-55 861	-
Förändring i Avsättning för oreglerade skador f.e.r.		-20 625	1 475	2 632	-28 000	4 530	-8 755	-28 118	7 493
Före avgiven återförsäkring		-8 266	2 875	12 211	-29 156	7 156	-8 844	-15 759	7 493
Återförsäkrares andel		-12 359	-1 400	-9 579	1 156	-2 625	89	-12 359	-

Not 1

REDOVISNINGSPRINCIPER

ALLMÄNNA FÖRUTSÄTTNINGAR

Årsredovisningen avges per 31 december 2019 och avser Länsförsäkringar Halland som är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Halmstad. Bolaget har sitt huvudkontor i Halmstad med adress Strandgatan 10, 302 46 Halmstad och organisationsnummer är 549202-0028.

Årsredovisningen har godkänts av styrelsen och verkställande direktören den 11 februari 2020 och kommer att bli föremål för fastställande på Bolagets bolagsstämma 19 mars 2020.

ÖVERENSSTÄMMELSE MED NORMGIVNING OCH LAG

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) så som de har antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats. Tillämpliga delar i Finansinspektionens föreskrifter om (FFFS 2015:12) årsredovisning i försäkringsföretag har även tillämpats i koncernredovisningen.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen med de undantag som beskrivs i avsnittet om Moderbolagets redovisningsprinciper.

VÄRDERINGSGRUNDER TILLÄMPADE VID UPPRÄTTANDET AV DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Länsförsäkringar Hallands funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste tusental. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Även fastigheter värderas till verkligt värde.

BEDÖMNINGAR OCH UPPSKATTNINGAR I DE FINANSIELLA RAPPORTERNA

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör ett antal bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter

och ett antal andra faktorer som under rådande förhållande syns vara rimliga. Resultatet används sedan bland annat för att bedöma de redovisade värdena på sådana tillgångar och skulder vars värde inte tydligt framgår från externa källor. Det verkliga utfallet kan avvika från de bedömningar och uppskattningar som gjorts.

De antaganden som ligger till grund för uppskattningar och bedömningar ses över regelbundet. Förändringar i gällande bedömningar och uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period.

De mest kritiska bedömningarna som företagsledningen gör är antagande om ränteparameter i anslutning till diskontering av Bolagets långsvansade skadereserver. En förändring av räntebestämningen med en procentenhet får stor påverkan på Bolagets resultat, beräkningar framgår av Känslighetsanalys försäkringsrisker samt marknadsrisker i Not 2 *Risker och riskhantering*. En annan väsentlig uppskattning är bedömningen av direktavkastningskravet på Bolagets förvaltningsfastigheter. Direktavkastningskravet påverkar även vissa onoterade aktieinnehav, såsom Länsförsäkringar Halland Förvaltnings AB. Bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisning och värdering av försäkringstekniska avsättningar, i synnerhet avsättningen för oreglerade skador, har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna. Värderingen av avsättningarna behandlas i nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringsavtal samt i not 2 *Risker och riskhantering* där upplysningar om risker i verksamheten lämnas.

ÄNDRADE REDOVISNINGSPRINCIPER

Ändrade redovisningsprinciper som börjar gälla under året och hur Bolaget hanterar det

IFRS 16 Leasingavtal

IFRS 16 Leasingavtal ska tillämpas för räkenskapsår som börjar 1 januari 2019 eller senare. Standarden innebär att för leasetagare försvinner klassificeringen enligt IAS 17 i operationell och finansiell leasing och ersätts med en modell där tillgångar och skulder för alla leasingavtal ska redovisas i balansräkningen. Undantag för redovisning i balansräkningen finns för leasingkontrakt av mindre värde samt kontrakt som har en löptid på högst 12 månader. I resultaträkningen ska avskrivningar redovisas separat från räntekostnader hänförliga till leasingskulden.

Under 2018 identifierade och sammanställde Länsförsäkringar Halland värdet av samtliga leasingkontrakt enligt IFRS 16. Resultatet av detta arbete

innebär att Bolaget, med hänsyn till väsentlighet enligt IAS 1 p. 29-31, har gjort valet att inte lyfta några leasingkontrakt till balansräkningen. Trots avvikelser från IFRS 16, minskar inte förståbarheten i de finansiella rapporterna. Företagsledningen anser att Bolagets finansiella rapporter ändå ger en rättvisande bild av företagets finansiella ställning, finansiella resultat och kassaflöden (IAS 1 p.20). Ovan bedömning kvarstår även för räkenskapsår 2019.

Nya IFRS och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder i kraft först under kommande räkenskapsår och har inte förtidstillämpats vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Nedan beskrivs nya eller ändrade IFRS som kan få effekt på Bolagets finansiella rapporter. Utöver dessa bedöms inte de övriga nyheterna påverka Bolagets rapporter.

IFRS 9 Finansiella instrument

IFRS 9 Finansiella instrument som ska tillämpas för räkenskapsår som påbörjas 1 januari 2018 medför bland annat en annorlunda klassificering för värdering av vissa finansiella tillgångar. Standarden föreskriver att finansiella tillgångar ska redovisas till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via resultatet eller via övrigt totalresultat. Under 2018 genomförde Länsförsäkringar Halland ett affärsmodelltest för att bedöma hur Bolagets finansiella tillgångar ska värderas enligt IFRS 9. Affärsmodelltestet är genomfört per portfölj och bedömningen baserad på normala omständigheter, således inte från stressscenarier eller "worst case". Resultatet visar att Länsförsäkringar Halland även i framtiden kommer redovisa finansiella tillgångar via verkligt värde i resultaträkningen.

Med hänvisning till det tillägg till IFRS 4 som IASB publicerade i september 2016, att försäkringsbolag som uppfyller kriterierna har möjligheten att skjuta på tillämpningen av IFRS 9 till dess att försäkringsbolaget börjar tillämpa IFRS 17 Insurance Contracts eller senast 1 januari 2024. Länsförsäkringar Halland har utnyttjat möjligheten att skjuta på tillämpningen av IFRS 9 från 1 januari 2018 då IFRS 9 annars skulle ha trätt i kraft.

IFRS 17 Försäkringsavtal

IFRS 17 Försäkringsavtal publicerades den 18 maj 2017 och ska ersätta IFRS 4 Försäkringsavtal. Den nya standarden har ännu inte antagits av EU men föreslås träda i kraft för räkenskapsår som inleds den 1 januari 2022 eller senare. Standarden kommer att eliminera motsägelser och svagheter i den befintliga metodiken genom att tillhandahålla ett principbaserat regelverk för redovisning av försäkringsavtal. Den nya stand-

arden kommer även att ställa ett utökat krav på upplysningar för att öka jämförbarheten mellan olika företag.

Under 2019 utkom IASB med ändringsförslag till IFRS 17 som skickades för konsultation i branschen. IASB utreder svaren från konsultationen för att fastställa förändringarna. IASB planerar att utkomma med en uppdaterad standard under 2020.

Finansinspektionen utreder hur en implementering av IFRS 17 ska ske i juridisk person och i koncernredovisningen för svenska försäkringsföretag. Idag råder det osäkerhet i hur stor del av IFRS 17 som kommer att implementeras i svenska föreskrifter. Finansinspektionen överväger även att införa en tvåårig implementeringstid av föreskrifterna, vilket innebär att föreskrifterna ska tillämpas senast för det räkenskapsår som inleds den 1 januari 2024.

Finansinspektionen kommer i samband med implementeringen av IFRS 17 att ompröva ställningstagandet om att onoterade försäkringsföretag ska tillämpa full IFRS i sin koncernredovisning.

RESULTATREDOVISNING

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ytterligare ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till skadeförsäkringsrörelsen, intäkter och kostnader avseende förmedlad affär till Länsförsäkringar Fondliv, Länsförsäkringar Bank och Länsförsäkringar Fastighetsförmedling.

Kapitalavkastningen inkluderar realiserade värdeförändringar. I beräkningen av den överförda kapitalavkastningen gör Bolaget skillnad på avsättningen för skadelivräntor och övriga affärer. För skadelivräntorna beräknas den överförda kapitalavkastningen som den marknadsmässiga riskfria avkastningen under året på tillgångar motsvarande durationerna och storleken på avsättningen. Den till skadeförsäkringsrörelsen överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten f.e.r. (för egen räkning) samt genomsnittet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador f.e.r. Vid beräkning av räntesats används en stabil och marknadsanpassad modell som bygger på ett långsiktigt antagande och en marknadsanpassad del. Det långsiktiga antagandet uppgår till 5,1 % och har en vikt på 50 %. Den marknadsanpassade delen motsvarar för affär med kort avvecklingstid räntan på 90 dagars statsskuldväxlar och för affär med lång avvecklingstid, räntan på sjuårig svensk statsobligation. Den marknadsanpassade delen av räntan har en även den en vikt på 50 %.

För perioden 2019 uppgår tillämpade räntesatser till 2,3 procent respektive 2,4 procent.

KONSOLIDERINGSPRINCIPER

Dotterbolag

Dotterbolag är bolag som står under ett bestämmande inflytande från moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Dotterbolag redovisas enligt förvärvsmetoden och tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör.

Intressebolag

Intressebolag är de bolag där koncernen har ett betydande inflytande, men inte ett bestämmande inflytande, över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav från 20 procent och upp till 50 procent av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intressebolag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intressebolaget motsvaras av koncernens andel i intressebolagets egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden.

I koncernens resultaträkning redovisas som "Andel i intressebolagets resultat" koncernens andel av intressebolagets nettoresultat efter skatt. Erhållna utdelningar från intressebolaget minskar det redovisade värdet på innehavet i intressebolaget. Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet över intressebolaget upphör.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter och kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernbolag, elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster och som uppkommer vid transaktioner med intressebolag och gemensamt kontrollerade bolag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i bolaget. Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster

men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

INTÄKTER

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal.

Intäkter för förmedling av Agria-, liv-, bank- och fondaffärer

Länsförsäkringar Halland erbjuder ett brett utbud av försäkringar inom Agria- och livaffär samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har Bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta.

Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, det vill säga när tjänsten utförts.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kundfordringar, aktier och andra eget kapital instrument, lånefordringar och räntebärande värdepapper. Bland skulderna och eget kapital återfinns leverantörsskulder, utgivna skuld- och eget kapital instrument samt låneskulder.

REDOVISNING I BALANSRÄKNINGEN

Finansiella tillgångar eller finansiella skulder tas upp i balansräkningen när Bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsdagsredovisning). Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits. Andra skulder tas upp när motparten har presterat och en avtalsenlig skyldighet att betala föreligger (även om faktura ännu inte mottagits).

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller Bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet full-görs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

Finansiella tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavanden netto. I dessa fall presenteras posterna netto.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen. Affärsdagen utgör den dag

då Bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Klassificering och värdering

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde för alla finansiella instrument. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Klassificeringen avgör hur det finansiella instrumentet värderas efter första redovisningstillfället såsom beskrivs nedan. Derivatinstrument redovisas både initialt och löpande till verkligt värde.

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultatet

Länsförsäkringar Halland förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (alla aktier, räntebärande placeringar och fastigheter) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst riktat på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat.

Det är därför Bolagets bedömning att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen ger den bästa information till läsarna av årsredovisningen. Av detta skäl väljer Länsförsäkringar Halland alltid att kategorisera sina finansiella tillgångar såsom finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt och när redovisningslagstiftningen inte medger detta vid redovisning i juridisk person.

Aktier intressebolag värderas i moderbolagets balansräkning till anskaffningsvärdet. Eventuellt nedskrivningsbehov provas regelbundet.

Lån, kundfordringar och likvida medel

Lån och kundfordringar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Vid varje rapporttillfälle utvärderar Bolaget om det finns indikationer på att lån och kundfordringar är i behov av nedskrivning. Om det finns indikationer som tyder på nedskrivningsbehov betraktas dessa tillgångar som osäkra och skrivs ned över resultaträkningen. En nedskrivning återförs om nedskrivningsbehovet inte längre finns.

Likvida medel består av omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet

Består av finansiella skulder som innehåses för handel och här ingår derivat med negativa värden. Förändring av verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Andra finansiella skulder utgörs i balansräkningen av övriga skulder och skulder till kreditinstitut. Dessa värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Metoder för bestämning av verkligt värde

Följande sammanfattar de metoder och antaganden som främst använts för att fastställa verkligt värde på finansiella instrument.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad (nivå 1)

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade köpkurs på balansdagen (i de fall köpkurs inte finns tillgänglig har senaste betalkurs använts). Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en mäklare, branschorganisation eller företag som tillhandahåller aktuell prisinformation och då dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor. Sådana instrument återfinns på balansposterna Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande placeringar.

Finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad (nivå 2 och nivå 3)

Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så tar företaget fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik, som i så hög utsträckning som möjligt bygger på marknadsuppgifter och företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt.

Bolagets aktieinnehav i Länsförsäkringar AB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehåses med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris motsvarande substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. I det fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kassaflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, så redovisas aktierna till detta lägre värde. Andelarna i Länsförsäkringars Private Equity-fond värderas utifrån förvaltarens senaste rapporterade NAV (Net Asset Value) justerat för efterföljande kassaflöden. Undantaget är de fond-

andelar som förvärvats i samband med eller efter förvaltarens senaste NAV-rapporttillfälle. Dessa värderas till anskaffningsvärde justerat för efterföljande kassaflöden. Koncernens aktieinnehav i Humlegården värderas till verkligt värde på basis av fastigheternas marknadsvärde.

De finansiella instrumenten delas också upp i tre nivåer, verkligt värde hierarki, med utgångspunkt från hur verkligt värde bestäms.

Nivå 1: Enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: Utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i Nivå 1

Nivå 3: Utifrån indata som inte är observerbar på en marknad

Övriga tillgångar

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar avser balanserade kostnad för överlåtelse av Olycksfallsaffär för vuxna från Länsförsäkringar AB. Tillgången redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar. Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänför sig. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum då de är tillgängliga för användning. Avskrivningarna redovisas i resultaträkningen linjärt över den beräknade nyttjandeperioden. Den beräknade nyttjandeperioden för redovisad immateriell tillgång är sju år, 14,3 procent per år. Avskrivningen påbörjades 1 januari 2017 då överlåtelsen ägde rum. Nyttjandeperioden omprövas varje år, och 2018 togs beslutet att ändra nyttjandeperioden till 5 år.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att få hyresintäkter och/eller avkastning genom värdestegring. Initialt redovisas förvaltningsfastigheter till anskaffningskostnad, vilket inkluderar till förvärvet direkt hänförliga utgifter. Förvaltningsfastigheter redovisas i balansräkningen till verkligt värde. Hela fastighetsbeståndet värderas årligen av utomstående oberoende värderingsman med erkända kvalifikationer och med adekvata kunskaper i värderingar av fastigheter av den typ och med de lägen som är aktuella. Verkligt värde fastställs med en kombinerad tillämpning av ortsprismetod, utifrån jämförelseköp, och avkastningsmetod. Avkastningsmetoden är baserad på nuvärdesberäkning av

framtida faktiska kassaflöden i form av driftsnetto under fem år samt nuvärdet av bedömt restvärde år 2022. Såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

När en rörelsefastighet, vilken redovisats som materiell anläggningstillgång, omklassificeras till förvaltningsfastighet till följd av ändrad användning, redovisas en orealiserad värdestegring direkt mot övrigt totalresultat i omvärderingsreserven. Denna orealiserade värdestegring motsvaras av skillnaden mellan verkligt värde vid omklassificeringstidpunkten och det redovisade värde som rörelsefastigheten hade omedelbart innan den omklassificerades till förvaltningsfastighet. Vid eventuell framtida avyttring omförs den aktuella fastighetens andel av omvärderingsreserven från omvärderingsreserven till balanserade vinstmedel. Om förlust uppkommer i en sådan transaktion redovisas denna i årets resultat i anslutning till avyttringen.

Om en förvaltningsfastighet övergår till att användas i egen verksamhet, omklassificeras denna från förvaltningsfastighet till rörelsefastighet. Fastighetens verkliga värde vid omklassificeringstidpunkten utgör där efter underlag för framtida komponentavskrivningar. Om koncernen påbörjar en ombyggnation av en befintlig förvaltningsfastighet för fortsatt användning som förvaltningsfastighet redovisas fastigheten även fortsättningsvis som en förvaltningsfastighet. Sådan förvaltningsfastighet redovisas också enligt verkligt värde metoden och omklassificeras således inte till materiell anläggningstillgång under ombyggnadstiden.

Rörelsefastigheter

Rörelsefastigheter är fastigheter där Bolaget bedriver egen verksamhet, i mer eller mindre betydande omfattning.

Rörelsefastigheter redovisas enligt omvärderingsmetoden, vilket innebär att fastigheterna redovisas till sina omvärderade belopp, vilket är det verkliga värdet efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och justeringar på grund av omvärderingar på omvärderingsdagen. Verkligt värde baseras på rådande priser på en aktiv marknad för likande fastigheter på samma plats och i samma skick. Värderingarna genomförs på samma sätt som nämnts ovan för Förvaltningsfastigheter.

Värdeökningar till följd av omvärdering redovisas normalt mot en Omvärderingsreserv vilket redovisas som en ökning i Övrigt totalresultat och ackumuleras i Omvärderingsreserven i Eget kapital. Om ökningen utgör återföring av tidigare redovisad värdenedgång avseende samma tillgång redovisas ökningen som en minskad kostnad i resultaträkningen. Minskingar som utjämnar tidigare ökningar av samma tillgång förs från

reserver till Övrigt totalresultat. Alla övriga minskningar resultatförs.

Rörelsefastigheter består av ett antal komponenter med olika nyttjandeperioder. Huvudindelningen är byggnader och mark. Ingen avskrivning sker på komponenten mark vars nyttjandeperiod bedöms som obegränsad. Byggnaderna består emellertid av flera komponenter vars nyttjandeperioder varierar.

Följande huvudgrupper av komponenter har identifierats och ligger till grund för avskrivningen på byggnader:

- Stomme 80 år
- Stomkompletteringar, innerväggar m.m. 50 år
- Installationer; värme, el, VVS, ventilation m.m. 20-40 år
- Yttre ytskikt; fasader, yttertak m.m. 40 år
- Inre ytskikt, maskinell utrustning m.m. 15-50 år

Använda avskrivningsmetoder och tillgångarnas restvärde samt nyttjandeperiod omprövas vid varje års slut.

Materiella tillgångar

Materiella tillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma Bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Materiella tillgångar redovisas i koncernen till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att få den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans, hantering och installation.

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den förväntade nyttjandeperioden. Förväntad nyttjandeperiod för materiella tillgångar varierar mellan tre och tio år. Vinst eller förlust vid avyttring eller utrangering av en tillgång fastställs som skillnaden mellan försäljningsintäkten och tillgångens redovisade värde och redovisas i resultaträkningen.

Nedskrivningsprövning av materiella och immateriella tillgångar samt andelar i dotterbolag och intressebolag

De redovisade värdena för tillgångarna prövas vid varje balansdag. Om indikation på nedskrivningsbehov

finns, beräknas enligt IAS 36 tillgångens återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde och nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången.

REDOVISNING AV FÖRSÄKRINGSAVTAL

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument (lån) eller serviceavtal. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Halland tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Samtliga Länsförsäkringar Hallands försäkringskontrakt har bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning, för direkt försäkring och mottagen återförsäkring.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till premiereserv i balansräkningen. Beräkning av avsättning till premiereserv sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffade skador vare sig de är anmälda till Bolaget eller inte. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reduktion av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarande förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal.

Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringsavtal. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporisberäkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker (nivåillägg). Denna bedömning innefattar bland annat uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivåillägg.

Avsättningar för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader.

För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Avsättningarna för de oreglerade skadorna är väsentliga för en bedömning av bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för Bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2 *Risker och riskhantering*. Där åskådliggörs också nuvarande avsättning för oreglerade skador genom en beskrivning av skadekostnadens utveckling över tiden.

Bolaget diskonterar trafikskadereserverna, olycksfallsreserverna och skadelivräntorna på grund av skadornas mycket långa avvecklingstid. Vissa utbetalningar kan dröja upp till 30 år. För skadelivräntor, inklusive mottagen återförsäkring avseende skadelivräntor, används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta på 4,20 %. För övrig försäkring används en fast räntesats baserad på den statsobli-

gation som har löptid närmast åtagandenas genomsnittliga duration. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,40 %, baserad på de senaste fem årens 7-åriga statsobligation. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesats 0,60 %, baserad på de senaste fem årens 10-åriga statsobligation.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktposten Premieinkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader för säljpersonal. Anskaffningskostnader avskrivs på tolv månader.

ANDRA REDOVISNINGSPRINCIPER AV BETYDELSE

Avsättningar och Ansvarsförbindelser (eventualförpliktelser)

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser, eller när det finns åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Den ersättning som Bolaget erhåller från Länsförsäkringar Fondliv är till viss del förenad med

ett annullationsansvar, vilket innebär att Bolaget kan bli återbetalningsskyldigt om en kund slutar att betala in sina premier. Denna risk är relativt begränsad då annullationsansvaret är under avvecklande vid förändrad ersättningsmodell.

I Bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank regleras hur stor ersättning bolaget ska ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Halland ska stå för 80 procent av de kreditförluster, som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank. Vid samma tillfälle som en befarad förlust identifieras avräknas 80 procent av förlusten från bolagets ersättning, i normala fall redan upparbetade ersättningar men ännu ej utbetalda. Om förlusterna i extremfall inte täcks av upparbetade ersättningar kommer återstående förlustbelopp att avräknas eventuella framtida ersättningar. Bolaget behöver dock aldrig, inte ens om förlusterna i undantagsfallet skulle bli extremt stora, göra några återbetalningar till Länsförsäkringar Bank.

Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen. Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i Trafikförsäkringsföreningen. Detta hanteras genom att det årliga nettounderskottet fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolymer för trafikförsäkring. Av det solidariska ansvaret följer att det enskilda medlemsbolaget kan ha en eventuell tillkommande förpliktelse gentemot Trafikförsäkringsföreningen i det fall något annat medlemsbolag inte kan fullgöra sina egna förpliktelser eller i det fall de reserver för oreglerade skador som hålls av Trafikförsäkringsföreningen visar sig otillräckliga.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas i övrigt totalresultat eller direkt mot eget kapital då även den tillhörande skatteeffekten redovisas i övrigt totalresultat eller direkt mot eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justeringar av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på till-

gångar och skulder. Värdering av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

ERSÄTTNINGAR TILL ANSTÄLLDA

Bolagets pensionsplaner

Bolagets pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal. Bolaget har från och med 2008 två olika pensionsplaner i enlighet med bestämmelserna i kollektivavtal. Förmånsbestämd plan för alla födda 1971 och tidigare och avgiftsbestämd plan för alla födda 1972 eller senare där den förmånsbestämda delen utgör den största kostnaden.

Förpliktelse avseende avgifter till avgiftsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Förmånsbestämda planer för ersättning efter avslutad anställning redovisas på samma sätt som avgiftsbestämda. Bolaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19 och redovisar därför i enlighet med Rådet för finansiell rapporterings uttalande UFR 10 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare.

När ersättning erbjuds för att uppmuntra frivillig avgång, redovisas en kostnad om det är sannolikt att erbjudandet kommer att accepteras och att antalet anställda som kommer att acceptera erbjudandet tillförlitligt kan uppskattas.

MODERBOLAGETS REDOVISNINGSPRINCIPER

Av detta avsnitt framgår på vilka punkter moderbolagets redovisningsprinciper avviker från koncernens.

Moderbolagets redovisning är upprättad enligt Lag om Årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2015:12). Bolaget tillämpar även rekommendationen RFR 2 Redovisning för juridiska personer utgiven av Rådet för finansiell rapportering. Reglerna i RFR 2 innebär att moderbolaget ska tillämpa samtliga av EU godkända IFRS så långt det är möjligt inom ramen för lagar och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och be-

skattning. Rekommendationen anger vilka undantag från och tillägg till IFRS som skall göras.

Byggnader och mark

I moderbolaget definieras fastigheterna som förvaltningsfastigheter. Samtliga fastigheter är värderade till verkligt värde med värdeförändringen redovisad i resultaträkningen. Då värderingen sker till verkligt värde sker ingen avskrivning på fastigheterna. Fastighetsbeståndet värderas årligen av utomstående oberoende värderingsman med erkända kvalifikationer och med adekvata kunskaper i värderingar av fastigheter av den typ och med de lägen som är aktuella. Verkligt värde fastställts med en kombinerad tillämpning av ortsprismetod, utifrån jämförelseköp, och avkastningsmetod. Avkastningsmetoden är baserad på nuvärdesberäkning av framtida faktiska kassaflöden i form av driftsnetto under fem år samt nuvärdet av bedömt restvärde år 2023.

Dotterbolag, intressebolag och joint ventures

Andelar i dotterbolag och intressebolag redovisas i moderbolaget till verkligt värde. Som intäkt redovisas endast erhållna utdelningar under förutsättning att dessa härrör från vinstmedel som intjänats efter förvärvet. Utdelningar som överstiger dessa intjänade vinstmedel betraktas som en återbetalning av investeringen och reducerar andelens redovisade värde. Nedskrivningsbehov testas löpande.

Skatter och obeskattade reserver

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatt. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning ej erfordras. Vid tillämpning av RFR 2, med avseende på IAS 18 p 3 samt vid tillämpning av RFR 2, med avseende på IAS 27 p 2.

Koncernbidrag som ett moderbolag erhåller från ett dotterbolag redovisas enligt samma principer som sedvanliga utdelningar, det vill säga som en finansiell intäkt. Koncernbidrag som ett moderbolag lämnar till ett dotterbolag redovisas som en bokslutsdisposition i resultaträkningen.

Not 2

RISKER OCH RISKHANTERING

INLEDNING

Bolagets resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras och dels av kapitalförvaltningen och de marknadsrisker som finns i denna verksamhet. Risk och riskhantering är en central del av verksamheten i Länsförsäkringar Halland. Denna not omfattar en beskrivning av Bolagets riskhanteringssystem samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om Bolagets risker.

MÅL, PRINCIPER OCH METODER FÖR BOLAGETS RISKHANTERING

Med Bolagets strategi och mål följer ett visst mått av risktagande. Risktagande är nödvändigt för att uppnå verksamhetens mål och ska ske utifrån medvetna beslut så att Bolaget maximerar värdeskapandet utan att riskera insolvens eller bristande möjlighet att uppfylla åtaganden till försäkringstagarna. Bolagets verksamhet innebär också exponering mot risker som varken kan undvikas eller ska minimeras. Däremot ska riskerna styras medvetet och Bolaget ska sträva efter att inga onödiga risker tas eller på något sätt uppmuntras.

Riskhanteringssystemet stödjer Bolaget i att hantera och medvetet styra de risker Bolaget utsätts för, så att onödiga risker undviks eller inte på något sätt uppmuntras. Riskhanteringssystemet är en företagsgenomgripande gemensam ansats i vilken samtliga risker beaktas sammantaget och i relation till varandra.

Riskhanteringssystemet är väl integrerat med företagsstyrningen och innehåller metoder för intern styrning och kontroll. Hanteringen av risk är en naturlig del i den dagliga verksamheten på alla nivåer och riskhanteringssystemet underlättar för verksamheten att nå uppsatta mål och leva upp till åtaganden mot försäkringstagarna.

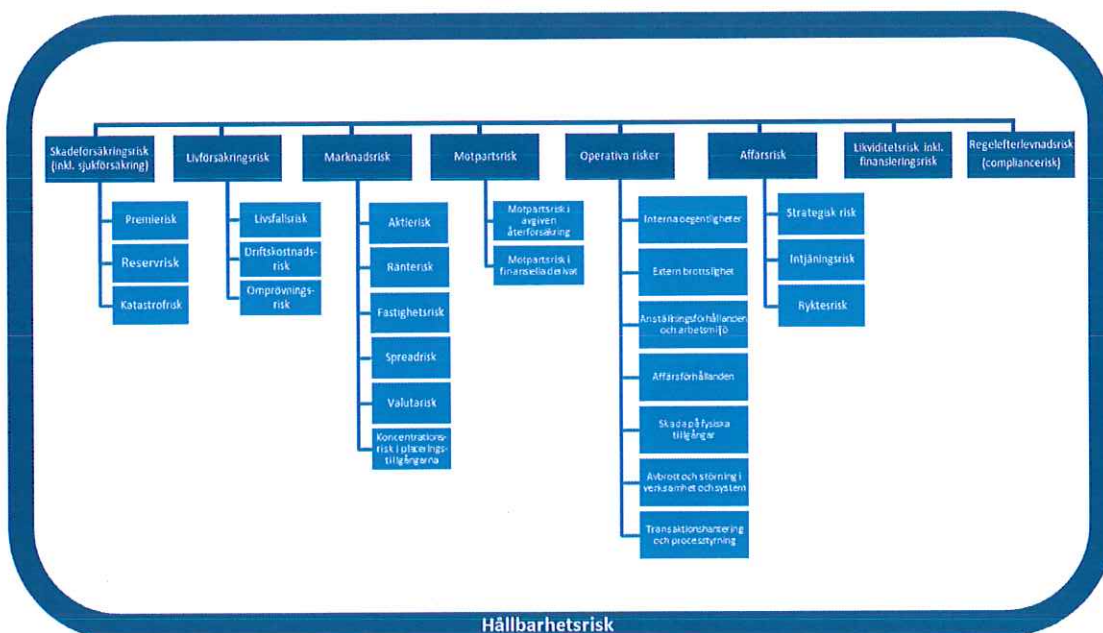
Riskhanteringssystemet behandlar samtliga risker i riskkartan inklusive underkategorier. Bolagets hållbarhetsarbete ska eftersträva att kombinera affärs- och samhällsnytta. Hållbarhetsrisken integreras därför i företagsstyrningssystemet och beaktas inom alla riskkategorier. I Bolagets styrande dokument beskrivs Bolagets tolerans mot risker samt hur respektive riskkategori ska hanteras.

Organisation av riskarbetet

Styrelsen har det yttersta ansvaret för att hanteringen och uppföljningen av Bolagets risker är tillfredsställande. Styrelsen fastställer årligen risktolerans och övergripande styrdokument, som exempelvis Strategiplan, Affärsplan, Riskpolicy, Policy för kapitalförvaltningen och Försäkringstekniska riktlinjer.

Styrelsen har tre utskott till sitt förfogande, vilka är finansutskottet, ersättningsutskottet samt risk- och revisionsutskottet. Finansutskottet är av styrelsen utsett att strategiskt leda, besluta och bevaka Bolagets förvaltning av dess placeringstillgångar och även årligen bereda underlag på normalportfölj, utifrån i ERSÄ fastställt mål för kapitalförvaltningen, inför beslut i styrelsen.

Länsförsäkringar Hallands riskkarta

Ersättningsutskottet ansvarar för att bereda väsentliga ersättningsbeslut och beslutar i frågor avseende ersättning till anställda i företagsledningen och till de centrala funktionerna. Utskottet tar årligen del av resultatet från den uppföljning av Bolagets ersättningar som genomförts av compliance samt bedömer hur väl efterlevnaden av gällande *Riktlinje för ersättning* varit. Risk- och revisionsutskottet har utsetts av styrelsen i syfte att bereda risk- och revisionsärenden och för att kvalitetssäkra och utvärdera Bolagets företagsstyrningssystem och interna styrning och kontroll vad gäller finansiell rapportering, riskhantering och riskkontroll, regelefterlevnad och övrig intern styrning. Förutom ovanstående biträder risk- och revisionsutskottet valberedningen i dess arbete inför bolagsstämmans beslut om att utse externrevisor och arvode till denne.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för Bolagets riskhantering och vd ansvarar för riskhanteringen inom den operativa verksamheten enligt styrelsens delegering. Det operativa ansvaret för den löpande riskhanteringen fördelas i tre försvarslinjer.

Första försvarslinjen:	Andra försvarslinjen:	Tredje försvarslinjen:
<i>Verksamheten</i>	<i>Kontrollfunktioner</i>	<i>Oberoende granskning</i>
Verksamheten består av Bolagets ledning, samtliga chefer och medarbetare.	Kontrollfunktionerna består av funktionerna för riskhantering, regelefterlevnad och aktuarie.	Internrevision är en objektiv och oberoende funktion som granskar och utvärderar ändamålsenlighet i företagsstyrningssystemet och den interna styrningen och kontrollen.
Verksamheten ansvarar för att sätta mål, utforma och följa interna regler, processer och kontroll samt att rapportera resultatet.	Kontrollfunktionerna utgör ett stöd till verksamheten genom att bistå och ge råd vid utformning av interna regler, processer och kontroller.	Funktionen är organisatoriskt placerad helt fristående och granskar och utvärderar första och andra försvarslinjen.
	Kontrollfunktionerna ansvarar utifrån funktionens uppdrag för att utvärdera första försvarslinjen.	

Första försvarslinjen utgörs av verksamheten. I första försvarslinjen finns ansvaret för verksamhetens risker och det är verksamhetens ansvar att se till att kontroller för uppföljning finns, genomförs och återrapporteras. Alla anställda har ett eget ansvar att bidra till en god riskkultur genom att efterleva interna regler avseende systemet för att hantera risk. Som stöd för den interna kontrollen finns en funktion för compliance och en funktion för oberoende riskhan-

tering, som utgör den *andra försvarslinjen* jämte aktuariefunktionen. Därutöver finns en internrevisionsfunktion, som utgör den *tredje försvarslinjen*.

Riskhanteringsfunktionens övergripande mål är att ge en allsidig och saklig bild av Bolagets risker, analysera utvecklingen av riskerna samt vara rådgivare till vd och styrelse i riskhanteringsfrågor. Funktionen utgör även ett övergripande stöd för första försvarslinjen i att identifiera, värdera, styra och rapportera risker så att de kan fullgöra sitt ansvar att bedriva verksamheten med god riskkontroll.

Compliancefunktionens övergripande mål är att genom utförandet av sitt uppdrag utifrån ett riskbaserat arbetssätt följa upp att affärsverksamheten bedrivs i enlighet med externa och interna regelverk. Funktionen utgör även ett stöd för att Bolaget ska arbeta enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regelefterlevnaden i Bolaget.

Aktuariefunktionen stödjer styrelse och vd genom att samordna och svara för kvaliteten i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar. Aktuariefunktionen yttrar sig även över Bolagets övergripande riktlinjer för teckning av försäkringar och om lämpligheten i Bolagets val av återförsäkringsskydd. Aktuariefunktionen bidrar även till riskhanteringssystemet.

Internrevisionsfunktionen är direkt underställd styrelsen. Internrevisionsfunktionen är en objektiv och oberoende funktion inom organisationen som granskar och utvärderar ändamålsenlighet i företagsstyrningssystemet och den interna styrningen och kontrollen. Funktionen hjälper därmed organisationen att nå sina mål genom att systematiskt och strukturerat värdera och öka effektiviteten i riskhantering, styrning och kontroll samt ledningsprocesser.

Bolaget har vidare riskkommittéer som följer lönsamhet- och skadeutvecklingen på försäkringsnivå samt bedömer nya och befintliga risker inom sakförsäkringsverksamheten. Den Lokala Kreditdelegationen (LKK) har till uppgift att bedöma och ta beslut om nya och befintliga risker inom den förmedlade bankverksamheten.

RAPPORTERING AV RISK

Bolaget mäter och rapporterar total risk utifrån en Solvens 2 baserad riskmodell, standardformeln. Modellen beräknar ett kapitalkrav (total risk) som förväntas svara mot risken för att insolvens inträffar inom 12 månader med en sannolikhet om högst 0,5 %. I modellen ingår kapitalkravsberäkning för skadeförsäkringsrisk, sjukförsäkringsrisk, livförsäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk, och operativ risk. Det totala

kapitalkravet ställs sedan i relation till Bolagets kapitalbas. Bolagets vd, styrelse, risk- och revisionsutskott samt företagsledning erhåller kvartalsvis en skriftlig riskrapport, där det bland annat framgår hur de olika riskerna utvecklats över tiden, samt hur relationen mellan kapitalkrav och kapitalbas (kapitalkvot) har utvecklats.

Marknadsrisken är Bolagets största risk med andelen 76 % av kapitalkravet. Diagrammet nedan visar de olika riskkategoriernas andel av det totala kapitalkravet 2019.

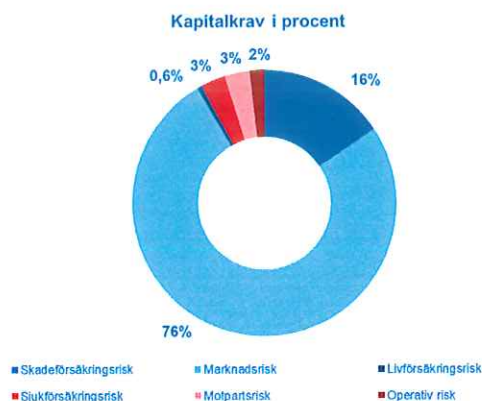

Diagram riskkategoriernas andel av totalt kapitalkrav

BOLAGETS RISKER OCH RISKHANTERING

Försäkringsrisk

Bolagets försäkringsrisk består av skadeförsäkringsrisk, sjukförsäkringsrisk och livförsäkringsrisk där den huvudsakliga risken är skadeförsäkringsrisk. Skadeförsäkringsrisken består av premierisk, reservrisk och katastrofrisk. Premierisk är risken för oförutsedda förluster till följd av att det kommande årets skador blir större än förväntat. Reservrisk är risken för förluster till följd av negativt utfall vid avveckling av avsättningarna för oregrerade skador. Katastrofrisk är risken för förluster till följd av att extrema väderförhållanden, naturkatastrofer, epidemier eller katastrofer orsakade av mänskliga aktiviteter leder till mycket stora skadebetalningar.

Riskexponering

Bolaget är exponerat mot ovanstående risker inom direkt skadeförsäkring såväl som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena egendom, ansvar, motorfordon, trafikförsäkring, sjukdom och olycksfallsförsäkring. När det gäller mottagen återförsäkring är Bolaget i första hand exponerat mot risker i de för länsförsäkringsgruppen gemensamma återförsäkringspoolerna, där riskerna är av samma natur som Bolagets direktförsäkringsrisker. Bolaget är genom det interna riskutbytet exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsbolagen, samtidigt minskar detta den egna katastrofrisken.

Livförsäkringsrisken i Bolaget består av den livfallsrisk (långlevnadsrisk) som uppstår i de skadelivräntor som är kopplade till trafikaffären och utgör en begränsad andel av Bolagets risker.

Riskreducering

Det finns olika metoder att reducera försäkringsrisken. Riskminskningen med avseende på osäkerheten i enskilda försäkringsavtal kan åstadkommas dels genom diversifiering, det vill säga genom att utöka portföljen med avtal som är oberoende av varandra, dels genom att säkerställa en i organisationen väl förankrad prissättningsprocess, så att premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen. För att säkerställa detta görs inom ramen för prissättningsprocessen löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs justeringar av dessa. Bolaget har även upprättat detaljerade riskurvalsregler för att säkerställa en korrekt bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker. I riktlinjerna fastställs inom vilka försäkringsklasser, storlekar, geografiska områden och sektorer där Bolaget är villigt att exponera sig för risk. På så sätt säkerställs en lämplig fördelning inom skadeförsäkringsportföljen. Bolagets riskkommittéer utvärderar löpande olika risker och föreslår vid behov lämpliga åtgärder. I stort sett alla skadeförsäkringskontrakt, undantag bland annat kommunförsäkringar, löper på högst ett år med en inbyggd rättighet för Bolaget att avböja förlängning, eller att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning.

Bolaget har i uppdrag att tillhandahålla företags-, lantbruks- och privatkunder försäkringslösningar på lokal marknad, vilket således innebär en viss form av geografisk koncentration. Koncentrationsrisker till enskilda kunder och risker hanteras genom deltagandet i länsförsäkringsbolagens återförsäkringslösning. Återförsäkring sker via deltagande i återförsäkringsprogram inom länsförsäkringsgruppen och inom kapaciteten för respektive sektion/pool. Bolagets återförsäkringsskydd tecknas enligt konsortialavtal mellan länsförsäkringsbolagen med Länsförsäkringar AB genom dess helägda dotterbolag Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (publ).

Återförsäkringsprogrammen ger automatiskt skydd över valda självbehåll upp till kapacitetsbeloppen. För EML (Estimated Maximum Loss) över kapaciteten sker avtäckning genom fakultativ återförsäkring vilket innebär att specifika risker som faller utanför kapaciteten återförsäkras separat.

Tabellen nedan beskriver länsförsäkringsgruppens återförsäkringsprogram inklusive Bolagets valda självbehåll under 2019.

Sektion	Nivå	Självbehåll
Egendom	Enskild risk 1 000 mkr Katastrof 8 000 mkr	11,0 mkr
Ansvar	Enskild risk 20 mkr Katastrof 300 mkr	2,0 mkr
Motorkasko	Enskild risk fordon 30 mkr	1,5 mkr
Båt	Enskild risk fritidsbåt 15 mkr Enskild risk fartygskasko 50 mkr	0,5 mkr
Olycksfall	Enskild risk 5 mkr Enskild risk barn 13 mkr Kumul 600 mkr	2,0 mkr
Trafik	Enskild risk 300 mkr per fordon Kumul mellan fler fordon 600 mkr i Sverige och obegränsad inom "Gröna kort områden"	2,5 mkr

Tabell återförsäkringsprogram

Riskkänslighet

Försäkringsverksamheten är känslig för förändringar i premienivåer och skadeutfall. En känslighetsanalys har genomförts genom att mäta effekten på resultatet och det egna kapitalet av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande med övriga antaganden konstanta. Nedanstående tabell visar hur resultatet före skatt och eget kapital påverkas av förändringar i olika parametrar.

Känslighetsanalys av försäkringsrisker Tkr	2019	2018
1 procentandels förändring av totalkostnadsprocenten		
Resultateffekt	7 891	7 463
Inverkan på eget kapital	6 202	5 821
1 procent förändring i premienivån		
Resultateffekt	8 233	7 810
Inverkan på eget kapital	6 471	6 092
1 procent förändring i skadeantal		
Resultateffekt	5 271	5 048
Inverkan på eget kapital	4 143	3 938
10 procent förändring i premier för avgiven återförsäkring		
Resultateffekt	6 567	6 679
Inverkan på eget kapital	5 162	5 210

Tabell känslighetsanalys av försäkringsrisker

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av skadekostnaden för enskilda skadeår ett mått på Bolagets förmåga att förutse den slutliga skadekostnaden. Tabellerna nedan visar skattningen av skadekostnaden per skadeår exklusive skaderegleringskostnader i direkt försäkring och före respektive efter återförsäkrars andel för skadeåren 2010 till 2019. Totalt sett för räkenskapsåret 2019 har Bolagets ett positivt avvecklingsresultat brutto i den direkta försäkringsverksamheten på 19,5 Mkr.

Skadekostnadsutveckling skadeår 2010-2019 Mkr

Direkt försäkring, brutto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Totalt
Uppskattad skadekostnad											
I slutet av skadeåret	377	430	612	515	380	489	428	492	544	571	
Ett år senare	372	419	513	478	366	463	421	494	538		
Två år senare	365	417	468	468	368	465	409	488			
Tre år senare	362	414	453	469	343	463	408				
Fyra år senare	360	415	455	463	341	463					
Fem år senare	360	415	399	461	341						
Sex år senare	357	412	397	460							
Sju år senare	351	411	396								
Åtta år senare	350	411									
Nio år senare	349										
Kvarvarande reserv	17	25	25	24	28	56	47	64	112	265	662
Ack. utbetalda skadeersättningar	333	386	371	437	313	407	361	424	427	765	304
Kvarvarande reserv 2008 och tidigare											51
Skadebehandlingsreserv											1 017
Avsättning totalt direkt affär											

Skadekostnadsutveckling skadeår 2010-2019 Mkr

Direkt försäkring, netto	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Totalt
Uppskattad skadekostnad											
I slutet av skadeåret	366	406	417	426	373	395	402	467	489	499	
Ett år senare	361	395	408	388	359	366	397	459	489		
Två år senare	354	393	363	380	354	371	389	457			
Tre år senare	351	390	348	380	337	361	391				
Fyra år senare	349	390	350	374	335	372					
Fem år senare	349	390	343	372	336						
Sex år senare	349	387	341	386							
Sju år senare	344	386	338								
Åtta år senare	342	363									
Nio år senare	338										
Kvarvarande reserv	9	14	17	18	22	39	39	45	84	221	509
Ack. utbetalda skadeersättningar	328	348	321	368	313	333	352	412	405	278	202
Kvarvarande reserv 2008 och tidigare											51
Skadebehandlingsreserv											761
Avsättning totalt direkt affär											

Skadekostnadsutveckling skadeår 2015-2019 Mkr

Mottagen återförsäkring	2015	2016	2017	2018	2019	Totalt
Uppskattad skadekostnad						
I slutet av skadeåret	26	29	35	38	45	
Ett år senare	31	35	32	40		
Två år senare	35	28	32			
Tre år senare	32	29				
Fyra år senare	32					
Kvarvarande reserv	15	18	22	20	26	102
Ack. utbetalda skadeersättningar	17	11	11	19	19	76
Kvarvarande reserv 2014 och tidigare						304
Totalt kvarvarande reserv						406

Tabeller skadekostnadsutvecklingen per skadeår

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för förluster till följd av ändringar, i nivå eller volatilitet, av räntor, priser på finansiella tillgångar och valutakurser. Bolagets kapitalförvaltning innebär exponering mot olika typer av marknadsrisk. I följande avsnitt beskrivs Bolagets riskexponeringar, styrning och kontroll av risker samt väsentliga händelser som påverkat Bolagets riskprofil under 2019. Diagrammet nedan visar de olika riskkategoriernas andel av marknadsrisken.

Kapitalkrav i procent för marknadsrisk

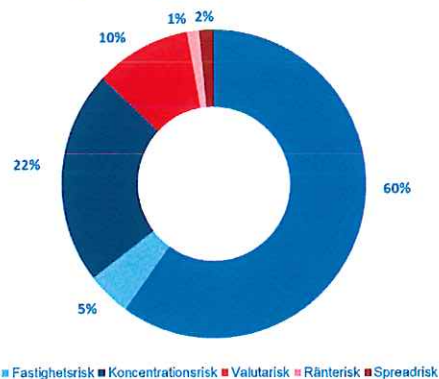

Diagram riskkategoriernas andel av marknadsrisken

Risiksexponering

Marknadsrisk uppstår genom beslut om hur Bolagets placeringstillgångar förvaltas. Genom att årligen fastställa *Policy för kapitalförvaltning* och *Riktlinje för förvaltning av Bolagets placeringstillgångar* fattar styrelsen beslut om vilka nivåer på marknadsriskerna som kan accepteras. Bolagets strategiska allokering sammanfattas i en normalportfölj, som ska säkerställa en väl diversifierad tillgångsportfölj där aktsamhet i kapitalförvaltningen uppnås och åtagandena mot försäkringstagarna alltid kan fullföljas. Aktsamhetsprincipen innebär bland annat att placeringar görs i tillgångar där risker kan identifieras, mätas, övervakas, hanteras, kontrolleras och rapporteras.

Det övergripande målet för Bolagets kapitalförvaltning enligt *Policy för kapitalförvaltning* är att säkerställa att Bolagets åtagande gentemot försäkringstagarna alltid kan fullföljas. Förvaltningen ska eftersträva en stabil avkastning över tid, vilket innebär att avkastningen inte bör fluktuera i för hög grad mellan åren. I *Riktlinje för förvaltning av Bolagets placeringstillgångar* fastställs även risktoleransnivå för marknadsrisken.

Bolagets finansutskott och styrelse erhåller regelbundet en kapitalförvaltningsrapport där det framgår hur förvaltningen gått och hur Bolagets placerings-tillgångar är placerade. Alla typer av avvikelser gentemot Bolagets policy och riktlinjer rapporteras i kapitalförvaltningsrapporten.

Bolagets placeringstillgångar fördelar sig enligt följande:

Totala placeringar Mkr	2019	2018	Förändring
Ränteplaceringar	1 088	1 220	-132
Direktägda fastigheter	386	367	19
Aktieplaceringar	1 051	917	134
Länsförsäkringar AB	1 025	943	82
Länsförsäkringar Halland Holding AB	20	67	-47
Länsförsäkringar Halland Skog AB	122	0	122
Länsförsäkringar Halland Förvaltnings AB	620	456	164
Totala placeringstillgångar	4 312	3 970	343

Tabell totala placeringar moderbolaget

Risikkänslighet

En känslighetsanalys har genomförts genom att mäta effekten på resultatet och det egna kapitalet av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande med övriga antaganden konstanta. Bolaget genomför löpande olika typer av känslighetsanalyser och stress-tester i syfte att bedöma risikkänsligheten i tillgångs-portföljen.

Känslighetsanalys av marknadsrisker Tkr	2019	2018
10 procentandelar lägre aktiekurser		
Resultateffekt	-207 586	-192 730
Inverkan på eget kapital	-163 163	-150 329
10 procentandelar negativ förändring av valutakurs mot SEK före säkring		
Resultateffekt	-94 760	-73 140
Inverkan på eget kapital	-74 482	-57 049
1 procentandels högre räntenivå, påverkan tillgångar		
Resultateffekt	-34 458	-42 728
Inverkan på eget kapital	-27 084	-33 328
1 procentandels högre räntenivå, påverkan FTA (f e r)		
Resultateffekt	25 525	23 876
Inverkan på eget kapital	20 063	18 623

Tabell känslighetsanalys av marknadsrisker

Aktierisk

Aktierisk är risken för förluster till följd av ändringar, i nivå eller volatilitet, av aktiekurser och priser på alternativa tillgångar. Bolaget har aktierisk i de aktierelaterade placeringarna, Privat Equity och övriga strategier och i Länsförsäkringar AB enligt normalportföljens uppdelning i tillgångsslag. Aktierisken är Bolagets enskilt största marknadsrisk och står för över hälften av kapitalkravet för marknadsrisker. Bolagets totala aktieexponering uppgår till 2 076 (1 927) Mkr. Bolaget försöker minska risken i aktieportföljen genom att sprida risken på flera olika geografiska regioner med globala aktier, aktier inom utvecklade marknader och aktier inom tillväxtmarknader. Likaså eftersträvas riskspridning på flera olika förvaltare och förvaltningsstilar för att på så sätt minska effekten av att en enskild förvaltare tar felaktiga beslut. Diagrammet nedan visar aktieplaceringarnas (exklusive strategiska placeringar och övriga strategier) geografiska fördelning.

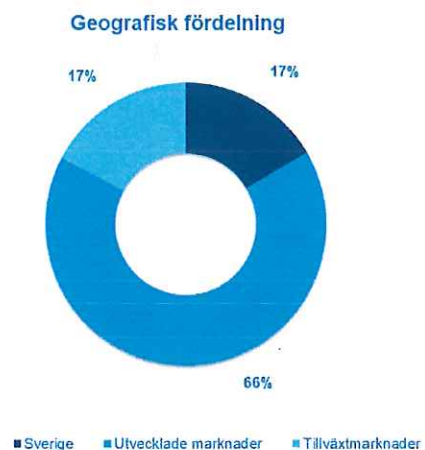

Diagram aktieplaceringars geografiska fördelning

Fastighetsrisk

Fastighetsrisk är risken för förlust till följd av ändringar i priser på fastigheter. Fastighetsinnehavet är koncentrerat till innehav av egna fastigheter i vilken bolagets verksamhet bland annat bedrivs. Bolagets exponering i fastigheter uppgår till 386 (367) Mkr. Bolagets direktägda fastigheter finns i Hallands län. Antalet

fastigheter uppgår till nio varav sex inrymmer Bolagets kontor. Bolaget strategi är att äga de fastigheter som man har verksamhet i. Övriga fastigheter är bostadsfastigheter.

Bolaget äger även fastigheter indirekt genom en ägarandel i ett av Länsförsäkringar gruppgemensamt ägt fastighetsbolag, Humlegården Fastigheter AB, som ägs via dotterbolaget Länsförsäkringar Halland Förvaltnings AB. Vid beräkning av kapitalkrav klassas tillgången, aktier i dotterbolag, som en strategisk aktierisk utan genomlysning. Då avkastning och risk för Humlegården motsvarar avkastning och risk för fastighetstillgångar har Bolaget valt att klassa innehavet som en fastighetsrelaterad tillgång i normalportföljen.

Koncentrationsrisk

Koncentrationsrisk är risken för förlust till följd av att placeringstillgångar inte är väl diversifierade. Bolagets strävan är att ha en väl diversifierad placeringsportfölj avseende exempelvis sammansättningen av tillgångsslag, geografiska marknader och enskilda emittenter. Normalportföljens limitnivåer för respektive tillgångsslag säkerställer att en god diversifiering mellan tillgångsslagen uppnås. Bolaget har en stor koncentrationsrisk genom det stora strategiska innehavet av aktier i Länsförsäkringar AB och dotterbolaget Länsförsäkringar Halland Förvaltning AB. För att begränsa övriga koncentrationsrisker finns därför limiter för exponering mot enskilt emittent som ska säkerställa god diversifiering i resterande delen av placeringsportföljen.

Valutakursrisk

Valutarisk är risken för förlust till följd av ändringar, i nivå eller volatilitet, av valutakurser. Bolaget har både tillgångar och skulder i utländsk valuta. På skuldsidan är risken mycket begränsad och är endast hänförlig till två återförsäkringskontrakt. På tillgångssidan förekommer exponering mot utländsk valuta genom placeringar i fonder där innehaven är i utländsk valuta även om fonden är noterad i svenska kronor. Enligt Bolagets Riktlinjer för förvaltning av Bolagets placeringstillgångar får andelen ej valutasäkrade tillgångar maximalt uppgå till 30 % av totala placerings- tillgångarna med en normalnivå på 20 %. Exponeringen brutto mot andra valutor än SEK, det vill säga före valutasäkring, uppgår till ett sammanlagt värde på 947 (715) Mkr. Vid bokslutsdagen valutasäkrades 50 % av USD exponeringen. Total valutaexponering efter valutasäkring uppgår till 19 %. Valutakurspositionering efter valutasäkring fördelar sig enligt följande.

Valutapositionering efter valutasäkring

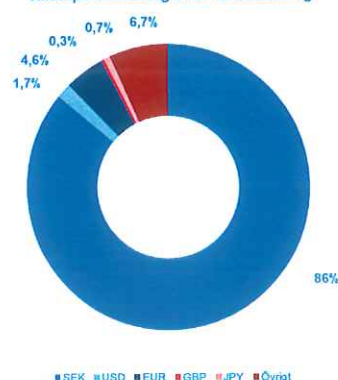

Diagram valutaexponering efter valutasäkring

Ränterisk

Ränterisk är risken för förlust till följd av ändring i marknadsräntornas nivå eller volatilitet. Räntebärande placeringar till bunden ränta sjunker i marknadsvärde när räntorna stiger vilket innebär en kostnad för bolaget. Ränteriskens storlek beror på tillgångarnas duration, ju längre löptid desto högre blir ränterisken och desto högre blir följaktligen kostnaden när räntan stiger. Det finns även en ränterisk på skuldsidan, men i motsats till räntebärande tillgångar så uppstår kostnaden för Bolaget när räntorna sjunker eftersom skulden då ökar.

Bolaget har dels ränterisk i sin tillgångsportfölj och dels i den skuld som Bolaget har gentemot sina försäkringstagare vilket medför att risken måste mätas för den totala portföljen av skulder och tillgångar. Bolaget anser att durationen i de räntebärande placeringarna över tid ska vara densamma som för Bolagets skuld gentemot försäkringstagarna. Ett avvikelsetintervall från detta mål är dock tillåtet. Bolagets innehav i räntebärande placeringar uppgår totalt till 1 088 (1 220) Mkr. Några räntebärande finansiella skulder finns inte. Bolagets räntebärande portfölj består huvudsakligen av svensk stats- och bostadsobligationer (även obligationer emitterade i andra nordiska länder är tillåtna) men även räntefonder som placerar i statsobligationer, bostadsobligationer och företagsobligationer. Den genomsnittliga durationen i ränteportföljen uppgick vid årsskiftet till 3,4 (3,2) år.

Durationtid / Mkr	FTA netto	Ränteplaceringar	Netto 2019-12-31	Netto 2018-12-31
< 1 år	571	157	414	396
1 - 3 år	331	382	-51	-161
3 - 5 år	99	278	-179	-255
5 - 10 år	194	247	-53	11
> 10 år	432	24	407	404
Totalt	1 627	1 088	539	395
Duration i år				
FTA netto			7,0	7,0
Ränteplaceringar			3,4	3,2
Differens			3,6	3,8

Tabell duration försäkringstekniska avsättningar (FTA) exklusive återförsäkras ande (netto) jämförelse med ränteplaceringar

Spreadrisk

Spreadrisk är risken för förlust till följd av ändringar, i nivå eller volatilitet, av differensen mellan marknadsräntor på obligationer med kreditrisk och statspappersräntor. Genom innehav i obligationer med kreditrisk och andra räntebärande papper exponeras Bolaget mot risken för att förändrade kreditspreadar påverkar Bolaget negativt. Exponeringen finns såväl direkt som indirekt via de räntefonder Bolaget investerat i. Bolagets placeringar sker huvudsakligen i värdepapper med hög kreditvärdighet och kreditspreadrisken bedöms därför vara liten. Bolaget hanterar risken genom att fastställa limiter avseende hur stor del av den totala portföljen som får utgöras av obligationer med kreditrisk samt vilken rating deras emittenter ska ha enligt *Riktlinje för förvaltning av Bolagets placeringstillgångar*.

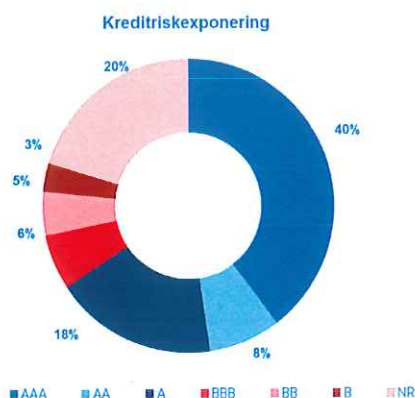

Diagram kreditexponering

Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna.

Motpartsrisk

Motpartsrisk avser risken för förlust till följd av att motparter inte fullgör sina åtaganden och att eventuella säkerheter inte täcker fordran. Bolaget är exponerat mot motpartsrisk dels genom placeringar i finansiella derivat och likvida medel, dels genom återförsäkring. Motpartsrisken i placeringstillgångar bedöms vara relativt liten genom att risken begränsas av krav på motpartens rating samt limiter för maximal exponering. I den avgivna återförsäkringen är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivaren enligt avtal också relativt liten. För att begränsa motpartsrisken inom återförsäkringsverksamheten har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas.

Motpartsrisk i finansiella instrument

Motpartsrisk i finansiella instrument hanteras genom angivna limiter för exponering, bland annat med krav

på motpartens rating, vilka beskrivs i Bolagets *Riktlinje för förvaltning av Bolagets placeringstillgångar*. Motpartsrisken, avseende banker som hanterar Bolagets likvida medel, begränsas genom att Bolaget anger vilka banker som får hantera Bolagets likvida medel och hur stor denna exponering får vara för varje bank.

Motpartsrisk i avgiven återförsäkring

Bolaget köper återförsäkring genom Länsförsäkringar Sak AB, dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringsgruppen har ett antal interna återförsäkringspooler som ger länsförsäkringsbolagen återförsäkringsskydd. Varje återförsäkringspool köper externt återförsäkringsskydd för att täcka stora skador. Minimikravet är att återförsäkringsgivaren ska ha minst A-rating enligt Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare. Bolaget har på balansdagen en återförsäkringsfordran på 256 (268) Mkr avseende återförsäkrarens andel av oregrerade skador. Nedan diagram visar på rating återförsäkring.

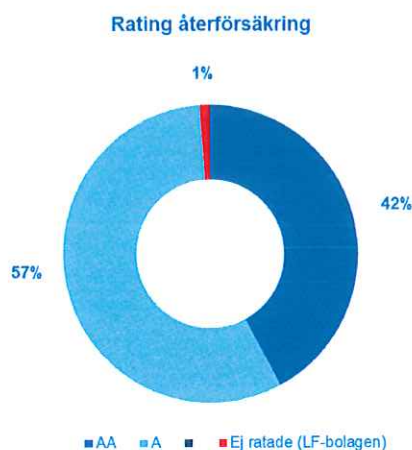

Diagram rating återförsäkring

Operativa risker

Med operativa risker avses förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Målet för Bolagets arbete med operativa risker är att säkerställa att de operativa riskerna inte ska begränsa möjligheterna att nå uppsatta verksamhetsmål. Detta förutsätter en effektiv hantering av de operativa riskerna. Strategin för hantering av de operativa riskerna utgår från insikten att riskerna är en del av Bolagets verksamhet och därmed kan inte samtliga risker undvikas, elimineras eller transfereras till tredje part. Däremot kan Bolaget genom förebyggande arbete och ändamålsenlig riskhantering och riskkontroll minska risken för att operativa risker materialiseras och därmed reducera de konsekvenser som kan uppstå.

I processen för hantering och kontroll av operativa risker ingår identifiering, mätning, övervakning, hantering och rapportering. Analyser av operativ risk genomförs årligen i verksamheten. Operativa risker identifieras, potentiella konsekvenser värderas och sannolikheter att risker inträffar bedöms. För väsentliga risker utarbetas handlingsplaner som följs upp. För att reducera riskerna har Bolaget interna regelverk och väl styrda processer som tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Identifierade kompetensbrister åtgärdas genom regelbunden utbildning. Uppföljning och kontroller genomförs i syfte att styra verksamheten i enlighet med god intern styrning och kontroll. De största riskerna och mest väsentliga kontrollerna i Bolagets affärskritiska processer kategoriseras som nyckelkontroller, vilka dokumenteras och rapporteras till styrelsen kvartalsvis.

Incidentrapportering och klagomålshantering är andra viktiga delar av risarbetet. Med incident menas negativa händelser som skapar problem eller skada för verksamheten. De incidenter och klagomål som inträffar loggas och hanteras i särskilda system för att möjliggöra analys och förebyggande åtgärder. En central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetares och kunders synpunkter tas tillvara.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för förlust till följd av att egna åtaganden inte kan fullföljas på grund av brist på likvida medel. För Bolaget är likviditet normalt inget problem eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller. Bolaget har som riktlinje att alltid ha en likviditet (kassa och bankmedel) som uppgår till minst 5 % av den svenska ränteportföljen. Av den aktiva portföljen får max 20 % vara placerade i illikvida tillgångar med en normalnivå på 15 %.

Löp-tider för respektive kategori av tillgångar/skulder, Mkr	2019	2020-2023	2024-2028	2029-	Utan löptid	Totalt
Finansiella tillgångar	157	659	247	24	3218	4 305
Finansiella skulder	-	-	-	-	-	-
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	573	430	194	432	-	1 629
Totalt	728	1 089	442	456	3 218	5 933

Tabell löptidsfördelning finansiella tillgångar och skulder samt försäkringstekniska avsättningar

Affärsrisk

Affärsrisk avser risk för förluster till följd av effekter av strategiska beslut, en sämre intjäning eller rykten. Affärsrisker är därmed en följd av dels interna händelser men även externa händelser som konsument- eller konkurrentbeteende. Bolagets arbetar därför kontinuerligt med bevakning av interna och externa händelser som kan innebära risker eller möjligheter. Affärsrisker identifieras, bedöms och hanteras löpande av företagsledningen. Inom ramen för arbetet

med Bolagets långsiktiga strategiska plan och mer kortsiktiga affärsplan identifieras Bolagets mest väsentliga affärsrisker, vilka sammanställs med kvalitativ beskrivning och hantering, och där utsedd ansvarig följer riskens utveckling och föreslår åtgärder. Skendelen som inte kan förutses leder till ytterligare behandling på lednings- och styrelsenivå, när behov av det uppkommer. Som generell princip gäller att den som ansvarar för en del av verksamheten också ansvarar för de riskerna som kan uppkomma, detta gäller även för affärsriskerna. I Bolagets egen risk- och solvensanalys (ERSA) utgör de identifierade affärsriskerna en input vid framtagandet av Bolagets negativa scenarier (stresser).

För den förmedlade affären från Länsförsäkringar AB, främst inom Bank, finns en intjäningsrisk i form av minskade ersättningar. Risk för reducering av ersättningar finns bland annat till följd av kreditförluster upp till 80 % i den förmedlade bankaffären och kan uppgå till 100 % av kreditförlusten om Bolaget till exempel överskridit befogenheterna. Kreditförlusten regleras genom avdrag på kommande ersättningar tills kreditförlusten är reglerad. För att minimera risken för kreditförluster och maximera ersättningarna följer Bolaget de regelverk som Länsförsäkringar Bank fastställt samt verkar för att så stor andel av krediterna som möjligt ska finnas i de PD-klasser med högst kreditvärdighet.

Hållbarhetsrisker

Hållbarhetsrisker finns inom alla delar av Bolagets verksamhet och kan delas in i sociala, miljömässiga/klimat och ekonomiska risker. Bolaget ska eftersträva att identifiera, värdera, hantera och rapportera hållbarhetsrisker relaterade till verksamheten. Hållbarhetspolicyn utgör grunden för Bolagets syn på hållbarhet. Se även Bolagets *Hållbarhetsrapport* där Bolagets hållbarhetsarbete beskrivs.

Not 3**PREMIEINKOMST/PREMIEINTÄKT**

	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Direkt försäkring i Sverige	818 975	779 444	823 339	780 566
Mottagen återförsäkring	56 053	47 413	56 053	47 413
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-19 414	-13 784	-	-
Summa premieinkomst/premieintäkt	855 613	813 073	879 391	827 979

Not 4**KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN**

	2019	2018
Överförd kapitalavkastning	40 040	39 397
<i>Räntesatser, procent</i>		
Avsättningar för trafikförsäkringar och mottagen återförsäkring med lång avvecklingstid	2,5%	2,8%
Avsättningar för olycksfallsförsäkringar med lång avvecklingstid	2,5%	2,8%
Avsättningar för försäkring med kort avvecklingstid	2,3%	2,3%

Principerna för beräkning av kalkylräntesats redovisas under not 1.

Not 5**UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR**

	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrares andel		Försäkringsersättningar f.e.r.	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Utbetalda försäkringsersättningar	586 130	439 553	-60 300	-6 643	525 830	432 910
Driftskostnader för skadereglering	55 861	49 440	-	-	55 861	49 440
Summa utbetalda försäkringsersättningar	641 991	488 993	-60 300	-6 643	581 691	482 350

Not 6

DRIFTSKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
FUNKTIONSIDELAD	2019	2018	2019	2018
Provisioner	31 634	26 284	31 634	26 284
Anskaffningskostnader	91 226	83 236	86 262	79 568
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	-5 354	-2 082	-5 354	-2 082
Administrationskostnader	43 452	41 311	43 452	41 311
Provisioner i avgiven försäkring	1 902	1 750	1 902	1 750
Summa driftskostnader	162 860	150 498	157 897	146 831
TOTALA DRIFTSKOSTNADER FÖRE FUNKTIONSIDELNING				
<i>Kostnadsslagsindelad</i>				
Personalkostnader	168 971	160 863	168 971	160 863
Lokalkostnader	5 753	5 858	5 753	5 858
Avskrivningar	9 472	8 429	4 509	4 761
Övrigt	105 340	85 853	105 340	85 853
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	-5 354	-2 082	-5 354	-2 082
Ombudersättningar	33 536	28 034	33 536	28 034
Summa driftskostnader	317 719	286 954	312 755	283 288
<i>Avgår</i>				
Driftskostnader i finansförvaltningen	25 308	15 807	25 308	15 807
Skaderegleringskostnader (Not B i resultatanalysen)	55 861	49 440	55 861	49 440
Kostnader förmedlad affär	73 689	71 209	73 689	71 209
Summa avgår	154 859	136 456	154 859	136 456
Summa driftskostnader	162 860	150 498	157 897	146 831

Skillnaden mellan moderbolaget och koncernens driftskostnader utgörs av avskrivningar på immateriella tillgångar och rörelsefastigheter.

Not 7

ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER

	2019	2018
Premier TFF	-7 183	-7 120
Skadekostnader TFF	10 799	10 034
Driftskostnader TFF	-586	373
Ränteintäkter TFF	-53	-26
Totalt resultat TFF	2 977	3 261

Ansvarsförbindelse

Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen (TFF). Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i TFF. Detta hanteras genom att det årliga nettounderskottet för TFF fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolymer för trafikförsäkring genom en årlig avräkning som fastställs av TFFs stämma. Av det solidariska ansvaret följer att det enskilda medlemsbolaget kan ha en eventuell tillkommande förpliktelse gentemot TFF i det fall något annat medlemsbolag inte kan fullgöra sina egna förpliktelser eller i det fall de reserver för oreglerade skador som hålls av TFF:en visar sig otillräckliga. Då en eventuell förpliktelse kan bero på en mängd olika variabler och situationer så är den i princip omöjlig att bestämma till ett storleksmässigt belopp.

Not 8**KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER**

Koncernen	2019	2018
Hysesintäkter från byggnader och mark	14 668	14 307
Utdelning på aktier och andelar	52 125	15 526
<i>Ränteintäkter mm</i>		
- obligationer och andra räntebärande värdepapper	771	889
<i>Valutaterminer</i>		
- Valutakursvinst, brutto	-	-
<i>Realisationsvinster</i>		
- aktier och andelar	64 876	58 202
- obligationer och andra räntebärande värdepapper	11 793	3 285
Summa kapitalavkastning, intäkter	144 233	92 209

Moderbolaget	2019	2018
Hysesintäkter från byggnader och mark	14 668	14 307
Utdelning på aktier och andelar	52 919	17 080
<i>Ränteintäkter mm</i>		
- obligationer och andra räntebärande värdepapper	771	889
<i>Valutaterminer</i>		
- Valutakursvinst, brutto	-	-
<i>Realisationsvinster</i>		
- aktier och andelar	64 513	58 159
- obligationer och andra räntebärande värdepapper	11 793	3 285
Summa kapitalavkastning, intäkter	144 665	93 721

Not 9**KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER**

	2019	2018
Driftskostnader för byggnader och mark	20 562	28 361
Kapitalförvaltningskostnader	21 804	14 083
<i>Räntekostnader</i>		
- obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 422	1
<i>Valutaterminer</i>		
- Valutakursförlust, brutto	8 709	40 670
- aktier och andelar	-	-
- obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-
- fastigheter	-	-
Summa kapitalavkastning, kostnader	53 497	83 115

Not 10

OREALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

	Orealiserade vinster		Orealiserade förluster	
	2019	2018	2019	2018
Koncernen				
Orealiserat resultat				
- byggnader och mark	13 000	14 500	-	-
- aktier och andelar	333 562	55 009	-	-
- obligationer och andra räntebärande värdepapper	22 127	-	-	-3 181
- derivat	925	-	-	-2 261
Summa orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar	369 614	69 509	-	-5 441
Moderbolaget				
Orealiserat resultat				
- byggnader och mark	13 000	14 500	-	-
- aktier och andelar	334 005	52 203	-	-
- obligationer och andra räntebärande värdepapper	22 127	-	-	-3 181
- derivat	925	-	-	-2 261
Summa orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar	370 057	66 704	-	-5 441

Not 11

NETTORESULTAT PER KATEGORI AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Koncernen

2019

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultatet

FINANSIELLA TILLGÅNGAR	Via identifiering	Innehav för handels-ändamål	Låne-fordringar	Finansiella instrument som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	451 438	-	-	-	451 438
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	31 907	-	-	-	31 907
Derivat	-7 797	-	-	-	-7 797
Övriga fordringar	12	-	-	-	12
Summa finansiella tillgångar	475 561	-	-	-	475 561
FINANSIELLA SKULDER			Innehav för handels-ändamål	Övriga skulder	Summa
Derivat			-	-	-
Övriga skulder			-	-	-
Summa finansiella skulder			-	-	-

Moderbolaget

2019

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultatet

FINANSIELLA TILLGÅNGAR	Via identifiering	Innehav för handels-ändamål	Låne-fordringar	Finansiella instrument som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	451 438	-	-	-	451 438
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	31 907	-	-	-	31 907
Derivat	-7 797	-	-	-	-7 797
Övriga fordringar	12	-	-	-	12
Summa finansiella tillgångar	475 561	-	-	-	475 561
FINANSIELLA SKULDER			Innehav för handels-ändamål	Övriga skulder	Summa
Derivat				-	-
Övriga skulder				-	-
Summa finansiella skulder				-	-

Koncernen

2018

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultatet

FINANSIELLA TILLGÅNGAR	Via identifiering	Innehav för handels-ändamål	Låne-fordringar	Finansiella instrument som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	127 442	-	-	-	127 442
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	689	-	-	-	689
Derivat	-42 940	-	-	-	-42 940
Övriga fordringar	9	-	-	-	9
Summa finansiella tillgångar	85 201	-	-	-	85 201
FINANSIELLA SKULDER			Innehav för handels-ändamål	Övriga skulder	Summa
Derivat				-	-
Övriga skulder				-	-
Summa finansiella skulder				-	-

Moderbolaget

2018

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultatet

FINANSIELLA TILLGÅNGAR	Via identifiering	Innehav för handels-ändamål	Låne-fordringar	Finansiella instrument som kan säljas	Summa
Aktier och andelar	127 442	-	-	-	127 442
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	689	-	-	-	689
Derivat	-42 940	-	-	-	-42 940
Övriga fordringar	9	-	-	-	9
Summa finansiella tillgångar	85 201	-	-	-	85 201

FINANSIELLA SKULDER	Innehav för handels-ändamål	Övriga skulder	Summa
Derivat	-	-	-
Övriga skulder	-	-	-
Summa finansiella skulder	-	-	-

Not 12**ÖVRIGA INTÄKTER**

	2019	2018
Intäkter förmedlad LIV-Affär	22 040	21 794
Intäkter förmedlad BANK-affär	74 136	83 039
Intäkter från AGRIA-affär	-	167
Summa övriga intäkter	96 176	105 000

Not 13**ÖVRIGA KOSTNADER**

	2019	2018
Kostnader förmedlad LIV-affär	20 020	19 894
Kostnader förmedlad BANK-affär	70 465	67 318
Kostnader från AGRIA-affär	-	228
Summa övriga kostnader	90 486	87 440

Not 14

BOKSLUTSDISPOSITIONER

Moderbolaget

	2019	2018
Avsättning till säkerhetsreserv	4 000	11 855
Avsättning till periodiseringsfond	1 610	-
Överavskrivningar	301	79
Summa bokslutsdispositioner	5 911	11 934

Not 15

SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
<i>Aktuell skatt</i>				
Aktuell skatt på årets resultat	183	4	183	4
Justeringar avseende tidigare år	9	228	9	228
Summa aktuell skatt	192	232	192	232
<i>Uppskjuten skatt</i>				
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-1 041	2 599	-	896
Ökning/minskning av uppskjutna skatteskulder	58 108	-14 680	58 108	-14 680
Summa uppskjuten skatt	57 067	-12 081	58 108	-13 784
Totalt redovisad skattekostnad	57 259	-11 849	58 300	-13 552
<i>Austämning av effektiv skatt</i>				
Redovisat resultat före skatt	343 239	66 623	348 291	58 357
Skatt enligt gällande skattesats: 21,4 % (22,0 %)	73 453	14 657	74 534	12 838
<i>Skatteeffekt av:</i>				
- ej avdragsgilla kostnader	3 698	496	3 698	496
- ej skattepliktiga intäkter	-92	-333	-92	-333
- ej bokförda avdragsgilla kostnader	-80 039	-13 452	-80 039	-13 452
- ej bokförda skattepliktiga intäkter	2 083	1 350	2 083	1 350
- skatt hänförlig till tidigare perioder	58 117	-14 453	58 117	-14 453
- övrigt	40	-116	-	-
Redovisad skattekostnad	57 259	-11 849	58 300	-13 552
Gällande skattesats	21,4%	22,0%	21,4%	22,0%
Effektiv skattesats	-16,7%	-17,8%	-16,7%	-23,2%

SKATT HÄNFÖRLIG TILL ÖVRIGT TOTALRESULTAT

Koncernen	2019			2018		
	Före skatt	Skatt	Efter skatt	Före skatt	Skatt	Efter skatt
Aktuariella vinster och förluster	10 964	-2 259	8 705	3 667	-755	2 912
Övrigt totalresultat	10 964	-2 259	8 705	3 667	-755	2 912

Bolaget har inga ej aktiverade underskottsavdrag.

Inga skatteposter i moderbolaget har redovisats mot eget kapital.

UPPSKJUTEN SKATT	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader				
Placeringsstillgångar	227 493	170 238	239 218	170 238
Immateriella tillgångar	-	-	-	-
Öbeskattade reserver	164 045	162 828	-	-
Skatt hänförlig till övrigt totalresultat	-	-	-	-
Övriga temporära skillnader	11 725	10 872	-	10 872
Summa avsättning för skatter	403 263	343 938	239 218	181 110

Not 16

IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

Koncernen & Moderbolaget		2019	2018
Ackumulerade anskaffningsvärden		Bokfört värde	Bokfört värde
Vid årets början		9 820	9 820
Försäljning/Utrangeringar		-	-
Inköp		-	-
Vid årets slut		9 820	9 820
Ackumulerade avskrivningar			
Vid årets början		-3 928	-1 403
Försäljningar/Utrangeringar		-	-
Avskrivningar		-1 964	-2 525
Vid årets slut		-5 892	-3 928
Totalt värde immateriella tillgångar		3 928	5 892

Not 17

FÖRVALTNINGS- & RÖRELSEFASTIGHETER / BYGGNADER OCH MARK

Koncernen	Rörelsefastigheter		Förvaltningsfastigheter	
	2019	2018	2019	2018
Ingående verkligt värde	212 500	202 500	147 921	143 421
Ingående anskaffningsvärde	170 020	170 020	62 419	62 419
Tillkommande	-	-	-	-
Anskaffningskostnad köpta fastigheter	-	-	-	-
Byggnad under uppförande	6 197	-	-	-
Akkumulerade avskrivningar	-23 300	-18 336	-	-
Värdeförändringar	6 000	10 000	7 000	4 500
Nedskrivning fastighet	-	-	-	-
Omvärderingar rörelsefastigheter	23 300	18 336	-	-
Utgående verkligt värde	224 697	212 500	154 921	147 921
Utgående anskaffningsvärde	176 217	170 020	62 419	62 419
FÖRVALTNINGS- & RÖRELSEFASTIGHETS PÅVERKAN PÅ PERIODENS RESULTAT				
Hysesintäkter	6 758	6 533	7 911	7 774
Driftskostnader	-6 168	-6 916	-9 594	-5 153

Koncernen	Rörelsefastigheter		Förvaltningsfastigheter	
	2019	2018	2019	2018
Antal	6	6	3	3
Areal kvm	10 899	10 899	6 860	6 860
Verkligt värde, tkr	218 500	212 500	154 921	147 921
Verkligt värde per kvm i kronor	20 048	19 497	22 583	21 563
Direktavkastningskrav vid värdering	3,6 - 6,5	3,8 - 6,5	3,6 - 6,5	3,8 - 6,5

Samtliga fastigheter ligger inom Länsförsäkringar Hallands verksamhetsområde. I den egna verksamheten utnyttjas cirka 5 370 kvm av bolagets fastigheter vilket motsvarar cirka 30 procent av totala fastighetsbeståndet.

Värderingsmetod framgår av not 1. Fastigheterna kategoriseras som nivå 1 tillgångar.

BYGGNADER & MARK

Moderbolaget	2019	2018
	<i>Bokfört värde</i>	<i>Bokfört värde</i>
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	232 440	232 440
Försäljningar	-	-
Byggnad under uppförande	6 197	-
Vid årets slut	238 637	232 440
 <i>Akkumulerade värdejusteringar</i>		
Vid årets början	127 982	113 482
Försäljningar	-	-
Värdejustering	13 000	14 500
Vid årets slut	140 982	127 982
 Totalt värde byggnader och mark	379 618	360 421

Not 18

MATERIELLA TILLGÅNGAR

Koncernen & Moderbolaget	2019	2018
<i>Ack. anskaffningsvärden för maskiner, kontors- och fastighetsinventarier</i>		
Vid årets början	40 148	36 789
Nyanskaffningar	3 658	3 358
Avyttringar och utrangeringar	-	-
Vid årets slut	43 806	40 148
 <i>Akkumulerade avskrivningar enligt plan</i>		
Vid årets början	-30 291	-28 567
Avyttringar och utrangeringar	-	-
Årets avskrivning enligt plan	-2 578	-1 724
Vid årets slut	-32 869	-30 291
 Summa materiella tillgångar	10 936	9 856

Not 19

AKTIER OCH ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Moderbolaget

Länsförsäkringar Halland Förvaltningsaktiebolag (556596-0837)

100 aktier, ägarandel 100 %

Företagets säte: Halmstad

Bokfört värde: 620 135 tkr (455 685)

Moderbolaget

Länsförsäkringar Halland Holding AB (556972-5376)

500 aktier, ägarandel 100 %

Företagets säte: Halmstad

Bokfört värde: 19 926 tkr (66 819)

Moderbolaget

Länsförsäkringar Halland Skog AB, f.d VisionsBolaget 15305 AB (559180-7416)

50 000 aktier, ägarandel 100 %

Företagets säte: Halmstad

Bokfört värde: 122 085 tkr (13 650)

	Bokfört värde	Bokfört värde
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	60 902	48 152
Inköp	126 476	12 750
Försäljningar	-	-
Vid årets slut	187 378	60 902
Uppskrivning	46 324	46 324
<i>Akkumulerade värdejusteringar</i>		
Vid årets början	428 928	351 300
Värdejustering	99 516	77 628
Vid årets slut	528 443	428 928
Totalt värde aktier och andelar i koncernföretag	762 146	536 154

Not 20

AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

	2019	2018
	<i>Bokfört värde</i>	<i>Bokfört värde</i>
<i>Akkumulerade anskaffningsvärden</i>		
Vid årets början	10 605	10 792
Inköp	12 750	510
Inköp av option	-	-
Försäljningar	-	-
Andel i årets resultat	-1 888	507
Andel i övrigt total resultat	-	-
Nedskrivning av option i intresseföretag	-	-
Upp- Nedskrivning av aktier i intresseföretag	-10 200	-1 205
Totalt värde aktier och andelar i intresseföretag	11 267	10 605

Koncernen

Försäkringsmäklarna Väst Tommy Andersson AB (556524-9769)

480 aktier, ägarandel 48 %, dessutom finns en option att förvärva 52 % av aktierna under 2022.

Säte: Halmstad

Bokförtvärde: 6 986 tkr (10 195)

KONCERNENS ANDEL AV RESULTATET I INTRESSEFÖRETAGET & DESS ANDEL AV TILLGÅNGAR & SKULDER

	2019	2018
Registreringsland	Sverige	Sverige
Tillgångar	1 854	3294
Skulder	774	915
Intäkter	4 806	4 201
Resultat	443	597
Ägarandel %	48,0	48,0

Koncernen

Skadedjursbekämpning i Väst AB (559164-8505)

500 000 aktier, ägarandel 33,33 %

Säte: Västra Götalands län, Borås Kommun

Bokförtvärde: 390 tkr (410)

KONCERNENS ANDEL AV RESULTATET I INTRESSEFÖRETAGET & DESS ANDEL AV TILLGÅNGAR & SKULDER

	2019	2018
Registreringsland	Sverige	Sverige
Tillgångar	1 126	500
Skulder	736	90
Intäkter	174	-
Resultat	-2 110	-90
Ägarandel %	33,3	33,3

Koncernen

Halland Invest AB (556760-0076)

1 000 aktier, ägarandel 50 %

Säte: Hallands län, Halmstad kommun

Bokförtvärde: 3 891 tkr

KONCERNENS ANDEL AV RESULTATET I INTRESSEFÖRETAGET & DESS ANDEL AV TILLGÅNGAR & SKULDER

	2019	2018
Registreringsland	Sverige	-
Tillgångar	3 333	-
Skulder	693	-
Intäkter	0	-
Resultat	-221,0	-
Ägarandel %	50,0	-

Not 21**AKTIER OCH ANDELAR**

	Verkligt värde		Anskaffningsvärde	
	2019	2018	2019	2018
Moderbolaget	2 160 090	1 957 506	1 267 638	1 309 392
Koncernen	2 915 766	2 446 098	1 501 342	1 416 619

Ytterligare information om finansiella instrument finns i not 23.

Not 22**OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE PAPPER**

	Verkligt värde		Upplupet anskaffningsvärde	
	2019	2018	2019	2018
Koncernen & Moderbolag	2019	2018	2019	2018
Svenska staten	64 066	67 088	62 679	65 989
Svenska kommuner	52 010	46 928	51 917	47 134
Svenska bostadsinstitut	196 079	279 212	197 588	281 289
Övriga svenska emittenter	91 457	111 965	91 648	112 005
Övriga utländska emittenter, räntefonder	517 213	438 093	488 543	430 930
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	920 826	943 287	892 374	937 347
<i>varav noterade värdepapper</i>	<i>920 826</i>	<i>943 287</i>	<i>892 374</i>	<i>937 347</i>
Positiv skillnad till följd av att bokfört värde överstiger nominella värden	17 132	24 710	17 282	25 847
Negativ skillnad till följd av att bokfört värde understiger nominella	-121	-117	-50	-30
<i>Förfallostruktur</i>				
Mindre än ett år	78 760	121 595	76 006	120 003
Mellan 1 och 5 år	571 075	603 726	551 555	598 215
Över 5 år	270 991	217 965	264 813	219 130
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	920 826	943 287	892 374	937 347

Not 23

REDOVISADE VÄRDEN FÖR FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER PER VÄRDERINGSKATEGORI

Koncernen

2019

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultatet

FINANSIELLA TILLGÅNGAR		Innehav för handels- ändamål	Låne- fordringar	Finansiella instrument som kan säljas	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
	Via identifiering					
Aktier intressebolag	11 267	-	-	-	11 267	11 267
Aktier och andelar	2 915 766	-	-	-	2 915 766	2 915 766
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	920 826	-	-	-	920 826	920 826
Upplupen ränteutäkt	1 978	-	-	-	1 978	1 978
Derivat	736	-	-	-	736	736
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	-	-	162	-	162	162
Andra tillgångar	-	-	84 580	-	84 580	84 580
Summa finansiella tillgångar	3 850 572	-	84 741	-	3 935 313	3 935 313
FINANSIELLA SKULDER		Innehav för handels- ändamål	Låne- fordringar	Finansiella instrument som kan säljas	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
	Via identifiering					
Derivat	-	-	-	-	-	-
Övriga skulder	-	-	177 845	-	177 845	177 845
Summa finansiella skulder	-	-	177 845	-	177 845	177 845

Moderbolaget

2019

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultatet

FINANSIELLA TILLGÅNGAR		Innehav för handels- ändamål	Låne- fordringar	Finansiella instrument som kan säljas	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
	Via identifiering					
Aktier och andelar i koncernföretag	762 146	-	-	-	762 146	762 146
Aktier och andelar intressebolag	11 267	-	-	-	11 267	11 267
Aktier och andelar	2 160 090	-	-	-	2 160 090	2 160 090
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	920 826	-	-	-	920 826	920 826
Upplupen ränteutäkt	1 978	-	-	-	1 978	1 978
Derivat	736	-	-	-	736	736
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	-	-	162	-	162	162
Andra tillgångar	-	-	77 964	-	77 964	77 964
Summa finansiella tillgångar	3 857 043	-	78 126	-	3 935 168	3 935 168
FINANSIELLA SKULDER		Innehav för handels- ändamål	Låne- fordringar	Finansiella instrument som kan säljas	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
	Via identifiering					
Derivat	-	-	-	-	-	-
Övriga skulder	-	-	51 198	-	51 198	51 198
Summa finansiella skulder	-	-	51 198	-	51 198	51 198

Koncernen

2018

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultatet

FINANSIELLA TILLGÅNGAR	Via identifiering	Innehav för handels-ändamål	Låne-fordringar	Finansiella instrument som kan säljas	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Aktier och andelar intressebolag	10 605	-	-	-	10 605	10 605
Aktier och andelar	2 446 098	-	-	-	2 446 098	2 446 098
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	943 287	-	-	-	943 287	943 287
Upplupen ränteintäkt	2 362	-	-	-	2 362	2 362
Derivat	461	-	-	-	461	461
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	-	-	398	-	398	398
Andra tillgångar	-	-	167 047	-	167 047	167 047
Summa finansiella tillgångar	3 402 813	-	167 445	-	3 570 258	3 570 258

FINANSIELLA SKULDER	Via identifiering	Innehav för handels-ändamål	Låne-fordringar	Finansiella instrument som kan säljas	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Derivat	-	-	-	-	-	-
Övriga skulder	-	-	157 524	-	157 524	157 524
Summa finansiella skulder	-	-	157 524	-	157 524	157 524

Moderbolaget

2018

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde över resultatet

FINANSIELLA TILLGÅNGAR	Via identifiering	Innehav för handels-ändamål	Låne-fordringar	Finansiella instrument som kan säljas	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Aktier och andelar i koncernföretag	536 154	-	-	-	536 154	536 154
Aktier och andelar intressebolag	10 605	-	-	-	10 605	10 605
Aktier och andelar	1 957 506	-	-	-	1 957 506	1 957 506
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	943 287	-	-	-	943 287	943 287
Upplupen ränteintäkt	2 362	-	-	-	2 362	2 362
Derivat	461	-	-	-	461	461
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	-	-	398	-	398	398
Andra tillgångar	-	-	161 435	-	161 435	161 435
Summa finansiella tillgångar	3 450 375	-	161 833	-	3 612 208	3 612 208

FINANSIELLA SKULDER	Via identifiering	Innehav för handels-ändamål	Låne-fordringar	Finansiella instrument som kan säljas	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Derivat	-	-	-	-	-	-
Övriga skulder	-	-	87 586	-	87 586	87 586
Summa finansiella skulder	-	-	87 586	-	87 586	87 586

I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbar marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden värderas aktier och andelar enligt nedanstående:

FINANSIELLA INSTRUMENT VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE I NIVÅ 3

	Verkligt värde	Värderings- teknik	Väsentliga icke- observerbara indata	Intervall för estimat (viktat medelvärde)	Känslighets- analys
AKTIER & ANDELAR I KONCERNFÖRETAG					
Länsförsäkringar Halland Holding AB	19 926	Substansvärde på underliggande fonders NAV kurser	Prognos- tiserade vinstmarginaler och justerade markands- multiplar		Förändrade framtida vinstmarginal på de under- liggande bo- lagen och förändrade multiplar i de multipel- värderade bolagen.
Länsförsäkringar Halland Skog AB, f.d. VisionsBolaget 15305 AB	122 085	Substansvärde på underliggande fonders NAV kurser	Prognos- tiserade vinstmarginaler och justerade markands- multiplar		Förändrade framtida vinstmarginal på de under- liggande bo- lagen och förändrade multiplar i de multipel- värderade bolagen
Länsförsäkringar Halland Förvaltningsaktiebolag	620 134	Substansvärde	Marknads- information och vakanser	Direkt-avkastning 4,6% - 7,5%, medelvärde 5,6%	En förändring av kalkylräntan och direkt- avkastning resulterar i ett högre respek- tive lägre verkligt värde
AKTIER & ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG					
	11 267	Nuvärdes- beräkning av diskonterade kassaflöden	Prognostiserad försäljnings- tillväxt och Prognos-tiserad vinst	5% diskonterings- ränta	Lägre/högre tillväxt i bolaget och sämre/ bättre resultat leder till värde- förändring på bolaget
AKTIER & ANDELAR (LFAB-innehav)	1 023 055	Substansvärde	Kreditstockens kvalité inom banken		Sämre resultat i dotterbolagen inom LFAB koncernen

Koncernen**2019**

FINANSIELLA TILLGÅNGAR VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar intressebolag	-	-	11 267	11 267
Aktier och andelar	1 121 674	-	1 794 092	2 915 766
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	920 826	-	-	920 826
Upplupen ränteintäkt	1 978	-	-	1 978
Derivat	-	736	-	736
Summa	2 044 478	736	1 805 358	3 850 572
FINANSIELLA SKULDER VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Derivat	-	-	-	-
Övriga skulder	177 845	-	-	177 845
Summa	177 845	-	-	177 845

Moderbolaget**2019**

FINANSIELLA TILLGÅNGAR VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar i koncernföretag	-	-	762 146	762 146
Aktier och andelar intressebolag	-	-	11 267	11 267
Aktier och andelar	1 128 144	-	1 031 946	2 160 090
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	920 826	-	-	920 826
Övrig utlåning	-	-	-	-
Upplupen ränteintäkt	1 978	-	-	1 978
Derivat	-	736	-	736
Summa	2 050 948	736	1 805 358	3 857 042
FINANSIELLA SKULDER VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE				
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Derivat	-	-	-	-
Övriga skulder	51 198	-	-	51 198
Summa	51 198	-	-	51 198

Koncernen

2018

FINANSIELLA SKULDER VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar intressebolag	-	-	10 605	10 605
Aktier och andelar	957 751	-	1 488 347	2 446 098
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	943 287	-	-	943 287
Upplupen ränteintäkt	2 362	-	-	2 362
Derivat	-	461	-	461
Summa	1 903 400	461	1 498 952	3 402 813

FINANSIELLA SKULDER VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Derivat	-	-	-	-
Övriga skulder	157 524	-	-	157 524
Summa	157 524	-	-	157 524

Moderbolaget

2018

FINANSIELLA SKULDER VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar i koncernföretag	-	-	536 154	536 154
Aktier och andelar intressebolag	-	-	10 605	10 605
Aktier och andelar	1 005 313	-	952 193	1 957 506
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	943 287	-	-	943 287
Övrig utlåning	-	-	-	-
Upplupen ränteintäkt	2 362	-	-	2 362
Derivat	-	461	-	461
Summa	1 950 962	461	1 498 952	3 450 375

FINANSIELLA SKULDER VÄRDERADE TILL VERKLIGT VÄRDE

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Derivat	-	-	-	-
Övriga skulder	87 586	-	-	87 586
Summa	87 586	-	-	87 586

Koncernens och moderbolagets innehav i Länsförsäkringar AB-koncernen är 1 023 055 tkr (941 087).

AVSTÄMNING AV VERKLIGA VÄRDEN I NIVÅ 3

Koncernen & Moderbolaget

	Byggnader och mark	Aktier och andelar i intressebolag	Aktier och andelar inkl aktier i koncernföretag	Obligationer	Derivat tillgångar	Derivat skulder	Summa
Ingående balans 2019-01-01	-	10 605	1 488 347	-	-	-	1 498 952
<i>Totalt redovisade vinster och förluster</i>							
- redovisat i årets resultat	-	-12 088	161 122	-	-	-	149 034
- redovisat direkt i eget kapital	-	-	-	-	-	-	-
Anskaffningsvärde förvärv	-	12 750	144 622	-	-	-	157 372
Försäljningslikvid försäljning	-	-	-	-	-	-	-
Utgående balans 2019-12-31	-	11 267	1 794 091	-	-	-	1 805 358
Orealiserade vinster och förluster redovisade i årets resultat för tillgångar som ingår i den utgående balansen	-	-12 088	161 122	-	-	-	149 034

Koncernen & Moderbolaget

	Byggnader och mark	Aktier och andelar i intressebolag	Aktier och andelar inkl aktier i koncernföretag	Obligationer	Derivat tillgångar	Derivat skulder	Summa
Ingående balans 2018-01-01	-	10 792	1 312 982	-	-	-	1 323 774
<i>Totalt redovisade vinster och förluster</i>							
- redovisat i årets resultat	-	-698	162 615	-	-	-	161 917
- redovisat direkt i eget kapital	-	-	-	-	-	-	-
Anskaffningsvärde förvärv	-	511	12 750	-	-	-	13 261
Försäljningslikvid försäljning	-	-	-	-	-	-	-
Överföring från nivå 3	-	-	-	-	-	-	-
Överföring till nivå 3	-	-	-	-	-	-	-
Utgående balans 2018-12-31	-	10 605	1 488 347	-	-	-	1 498 952
Orealiserade vinster och förluster redovisade i årets resultat för tillgångar som ingår i den utgående balansen	-	-698	162 615	-	-	-	161 917

Not 24

ÅTERFÖRSÄKRARES ANDEL AV FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

	2019	2018
Återförsäkrares andel i ingående avsättning för oreglerade skador	267 948	209 875
Återförsäkrares andel av förändring i avsättning	-12 359	58 072
Summa återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	255 589	267 948

Not 25**FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER****Moderbolaget**

	2019	2018
Föregående års avsättning av förutbetalda	44 829	42 747
Årets avsättning	50 183	44 830
Årets avskrivning	-44 830	-42 747
Summa förutbetalda anskaffningskostnader	50 183	44 829
<i>Anskaffningskostnad med avskrivningstid inom ett år</i>	<i>50 183</i>	<i>44 829</i>

Not 26**LIKVIDA MEDEL / KASSA OCH BANK****Koncernen**

	2019	2018
<i>Nedanstående delkomponenter ingår i likvida medel</i>		
Kassa och banktillgodohavanden	84 580	167 047
Summa enligt rapporten över finansiell ställning och enligt rapporten över kassaflöden	84 580	167 047
Beviljad checkkredit uppgick till	-	-
Utnyttjad del av checkkredit	-	-

Moderbolaget

	2019	2018
<i>Nedanstående delkomponenter ingår i kassa och bank</i>		
Kassa och banktillgodohavanden	77 964	161 435
Summa enligt balansräkningen och enligt rapporten över kassaflöden	77 964	161 435
Beviljad checkkredit uppgick till	-	-
Utnyttjad del av checkkredit	-	-

Not 27**EGET KAPITAL****BUNDET EGET KAPITAL***Reservfond*

Syftet med reservfonden är att spara en del av nettovinsten, som inte går åt, för täckning av balanserad förlust.

Uppskrivningsfond

Posten omfattar belopp, som satts av till en uppskrivningsfond enligt bestämmelserna i 4 kap 1-2 § ÅRFL.

Omvärderingsreserv

Omvärderingsreserven innefattar värdeförändringar hänförliga till materiella anläggningstillgångar. När materiella anläggningstillgångar omklassificeras till rörelsefastigheter redovisas den ackumulerade ökningen av verkligt värde på tillgången vid tidpunkten för omklassificeringen utöver eventuell tidigare nedskrivning i fond för verkligt värde.

FRITT EGET KAPITAL

Balanserade vinstmedel

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfundsavsättning och efter att eventuell vinstutdelning lämnats. Utgör, tillsammans med årets resultat, summa fritt eget kapital.

Ytterligare information om det egna kapitalet finns i Rapport över förändring i eget kapital.

Not 28

Vinstdisposition

Moderbolaget

Till bolagsstämmans förfogande står:

- balanserad vinst	1 498 534 110 kr
- årets resultat	289 991 019 kr
Summa Fritt eget kapital	1 788 525 129 kr

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att kronor 1 788 525 129 kr överförs i ny räkning

Not 29

OBESKATTADE RESERVER

Moderbolaget

	2019	2018
SÄKERHETSRESERV		
Ingående balans 1 januari	697 544	685 689
Årets förändring	4 000	11 855
Utgående balans 31 december	701 544	697 544
UTJÄMNINGSFOND		
Ingående balans 1 januari	48 900	48 900
Årets förändring	-	-
Utgående balans 31 december	48 900	48 900
PERIODISERINGSFOND		
Ingående balans 1 januari	41 751	41 751
Årets förändring	1 610	-
Utgående balans 31 december	43 361	41 751
ÖVERAVSKRIVNINGAR		
Ingående balans 1 januari	2 690	2 611
Årets förändring	301	79
Utgående balans 31 december	2 992	2 690
Summa obeskattade reserver	796 796	790 885

Not 30

AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISKER

AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER	2019	2018
Vid årets början	334 119	319 212
Försäkring tecknad under perioden	879 391	827 979
Intjänade premier under perioden	-855 613	-813 072
Andra förändringar	-	-
Vid årets slut	357 898	334 119
AVSÄTTNING FÖR KVARDRÖJANDE RISKER	2019	2018
Vid årets början	-	-
Tidigare års avsättning som tagits till resultatet	-	-
Nya avsättningar under perioden	-	-
Andra förändringar	-	-
Valutaeffekt	-	-
Vid årets slut	-	-
Summa avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	357 898	319 212

Not 31

AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

	2019			2018		
	Brutto	Återförsäkrars andel	Netto	Brutto	Återförsäkrars andel	Netto
<i>Ausättning för oreglerade skador</i>						
Ingående balans rapporterade skador	709 213	-109 636	599 577	599 315	-67 246	532 069
Ingående balans inträffade, men ej ännu rapporterade skador	655 038	-158 311	496 727	651 640	-142 629	509 011
Ingående balans avsättning för skaderegleringskostnader	48 411	-	48 411	39 018	-	39 018
Summa Ingående balans	1 412 662	-267 947	1 144 716	1 289 974	-209 875	1 080 099
Förväntad kostnad för skador som inträffat under innevarande period	673 345	-72 068	601 277	635 902	-54 956	580 946
Utbetalt/överfört till försäkringsskulder eller andra kortfristiga skulder	-641 991	60 300	-581 691	-488 993	6 643	-482 350
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år (avvecklingsresultat)	-23 089	24 127	1 038	-35 980	-9 759	-45 740
<i>Effekt av beståndsöverlåtelse</i>						
Verkligt värde beståndsöverlåtelse Olycksfall	-	-	-	11 760	-	11 760
Summa Utgående balans	1 420 927	-255 589	1 165 340	1 412 662	-267 947	1 144 715
UB rapporterade skador	553 729	-100 416	453 312	563 543	-109 636	453 907
UB inträffade, men ej ännu rapporterade skador	668 528	-155 173	513 355	655 038	-158 311	496 726
UB skadelivräntor	148 028	-	148 029	145 670	-	145 670
UB avsättning för skaderegleringskostnader	50 642	-	50 643	48 411	-	48 411

Avsättningen för oreglerade skador i trafikförsäkring och olycksfallsförsäkring har diskonterats. Tyngdpunkten i framtida betalningsflöden uppfyller kraven i Finansinspektionens föreskrifter.

För skadelivräntor, inklusive mottagen återförsäkring avseende skadelivräntor, används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swapräntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta på 4,20 %. För övrig försäkring används en fast räntesats baserad på den statsobligation som har löptid närmast åtagandenas genomsnittliga duration. För direkt trafikförsäkring och mottagen proportionell trafikåterförsäkring används räntesatsen 0,0 % (0,2%). Diskonteringsräntan är baserad på ett vägt medelvärde av räntan på 7-åriga svenska statsobligationer över åren 2015-2019, där värdet för 2019 beräknas som genomsnitt över perioden jan-aug. Från detta värde görs ett allmänt riskavdrag på 20 % av räntesatsen. För mottagen icke-proportionell trafikåterförsäkring samt för sjuk- och olycksfallsförsäkring, såväl direktförsäkring som mottagen återförsäkring, används räntesatsen 0,4 % (0,6 %), diskonteringsräntan är baserad på ett vägt medelvärde av räntan på 10-åriga svenska statsobligationer över åren 2015-2019, där värdet för 2019 beräknas som genomsnitt över perioden jan-aug. Från detta värde görs ett allmänt riskavdrag på 20 % av räntesatsen.

Avsättning för inträffade och rapporterade skador (kända skador) f.e.r. uppgår till 701 757 (709 213) tkr. I avsättningen ingår diskonterade reserver avseende trafik- och olycksfallsskador med 155 720 (139 618) tkr. Skadereserven för inträffade och rapporterade trafik- och olycksfallsskador uppgick, före diskontering till 159 289 (144 860) tkr. Avsättning för inträffade men ej rapporterade skador (okända skador) f.e.r. uppgår till 670 577 (655 038) tkr. I avsättningen ingår diskonterade reserver avseende trafik- och olycksfallsskador med 379 709 (363 959) tkr. Skadereserven för inträffade men ej rapporterade trafik- och olycksfallsskador uppgick, före diskontering till 279 129 (373 393) tkr.

Not 32

AVSÄTTNING FÖR ÅTERBÄRING OCH RABATTER

	2019	2018
Ingående balans återbäring och rabatter	136 361	104 149
Under perioden reglerad återbäring och rabatt	-132 384	-788
Årets avsättning för ej förfallen återbäring	100 000	33 000
Årets avsättning för rabatter	103 977	136 361

Not 33

AVSÄTTNING FÖR PENSION OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE

Pensionsförpliktelser	2019	2018
Pension till VD	6 501	4 195
Avsättning för övriga pensionsförpliktelser	822	3 312
Summa avsättning för pension och liknande förpliktelser	7 323	7 507
<i>Avsättning för åtagande enligt avtal</i>		
Redovisat värde vid periodens ingång	7 507	8 121
Avsättningar som gjorts under perioden	2 306	654
Belopp som tagits i anspråk under perioden	-	-
Outnyttjade belopp som har återförts under perioden	-2 490	-1 268
Redovisat värde vid periodens utgång	7 323	7 507

Bolaget har from 2008 två olika pensionsplaner i enlighet med bestämmelserna i kollektivavtal. Förmånsbestämd plan för alla födda 1971 och tidigare och avgiftsbestämd plan för alla födda 1972 eller senare. Avsättning görs ej i balansräkning då pensionerna tryggas genom försäkring hos FPK med löpande betalning.

Inom koncernen finns ett antal förmånsbestämda pensionsplaner. Den största av dessa planer är ett pensionsavtal från 2006 för försäkringsbranschen där personer födda 1955 eller tidigare frivilligt kan få gå i pension vid 62 års ålder. Villkoren för denna plan är utformade så, att som pension erhålls cirka 65 procent av den pensionsmedförande lönen vid 62 års ålder. Avsättning är gjord med 70 % av lönen för 3 år plus löneskatt och med en beräkning att 100 % av personerna som är berättigade kommer att plocka ut sin pension vid 62-års ålder. Om någon av de avsättningsberättigade valt att arbeta kvar ytterligare något år så minskas avsättningen löpande.

Utöver denna plan finns en avsättning till en kapitalförsäkring till nuvarande VD som uppgår till 5 232 tkr.

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Dessa planer är planer enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Bolagets utbetalningar avseende avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad under den period som de anställda utfört de tjänster avgiften avser. Här redovisas främst avgifter till Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK). Denna plan omfattar alla anställda utom ett fåtal som har individuella lösningar.

FTP-planen genom försäkring i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK) är en förmånsbestämd pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Denna pensionsplan innebär enligt IAS 19, Ersättningar till anställda, att ett företag som huvudregel redovisar sin proportionella andel av den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen samt av de förvaltningstillgångar och kostnader som är förbundna med pensionsförpliktelsen. I redovisningen ska även upplysningar lämnas enligt kraven för förmånsbestämda pensionsplaner. För närvarande har inte FPK möjlighet att tillhandahålla erforderlig information varför ovanstående pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd plan enligt punkt 30 i IAS 19. Det finns inte heller information om framtida överskott eller underskott i planer och om dessa i så fall skulle påverka kommande års avgifter till den.

Not 34

ÖVRIGA SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2019	2018	2019	2018
Leverantörsskulder	20 914	16 306	20 914	16 306
Källskatter	2 360	2 410	2 360	2 410
Premieskatteskuld	19 374	19 230	19 374	19 230
Övriga skulder *	135 198	119 578	8 550	49 640
Summa övriga skulder	177 845	157 524	51 198	87 586

* I koncernen ingår belopp för avseende återförsäkring och direkt försäkring. I moderbolaget redovisas detta på en egen balanspost.

Not 35

SKULDER AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

	Moderbolaget	
	2019	2018
Skulder till försäkringstagare	95 334	84 152
Skulder till försäkringsförmedlare	573	671
Skulder till försäkringsföretag	-	-
Summa skulder avseende direktförsäkring	95 908	84 823

Not 36

UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2019	2018
Semesterlöneskuld	6 718	9 183
Upplupen lön	-	-
Provisioner	457	928
Sociala kostnader	4 684	2 401
Räntekostnader	-	-
Övrigt	14 981	15 283
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26 840	27 794

Not 37**NÄRSTÅENDE****Koncernen****SAMMANSTÄLLNING ÖVER NÄRSTÅENDETRANSAKTIONER**

Närstående relation	År	Försäljning av tjänster (inbetald försäkringspremie) till närstående	Inköp av varor / tjänster från närstående	Övrigt (utbetald skadeersättning)	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
<i>Intresseföretag</i>						
Försäkringsmäklarna Väst Tommy Andersson AB	Not 20	2019	-	-	-	-
Försäkringsmäklarna Väst Tommy Andersson AB	Not 20	2018	-	-	-	-
<i>Skadedjursbekämpning i Väst AB</i>						
Skadedjursbekämpning i Väst AB	Not 20	2019	-	-	-	-
Skadedjursbekämpning i Väst AB	Not 20	2018	-	-	-	-
<i>Halland Invest AB</i>						
Halland Invest AB	Not 20	2019	-	-	-	-
Halland Invest AB	Not 20	2018	-	-	-	-
<i>Nyckelpersoner i ledande ställning</i>						
Nyckelpersoner i ledande ställning		2019	232	-	33	0
Nyckelpersoner i ledande ställning		2018	231	-	123	0

Moderbolaget**SAMMANSTÄLLNING ÖVER NÄRSTÅENDETRANSAKTIONER**

Närstående relation	År	Försäljning av tjänster (inbetald försäkringspremie) till närstående	Inköp av varor / tjänster från närstående	Övrigt (utbetald skadeersättning)	Fordran på närstående per 31 dec.	Skuld till närstående per 31 dec.
<i>Dotterföretag</i>						
Länsförsäkringar Hallands Förvaltningsaktiebolag	Not 19	2019	-	-	-	-
Länsförsäkringar Hallands Förvaltningsaktiebolag	Not 19	2018	-	-	-	-
<i>Länsförsäkringar Halland Holding AB</i>						
Länsförsäkringar Halland Holding AB	Not 19	2019	-	-	-	-
Länsförsäkringar Halland Holding AB	Not 19	2018	-	-	-	42 095
<i>Länsförsäkringar Halland Skog AB, f.d. VisionsBolaget 15305 AB</i>						
Länsförsäkringar Halland Skog AB, f.d. VisionsBolaget 15305 AB	Not 19	2019	-	-	-	-
Länsförsäkringar Halland Skog AB, f.d. VisionsBolaget 15305 AB	Not 19	2018	-	-	-	-

Intresseföretag

Försäkringsmäklarna Väst Tommy Andersson AB	Not 20	2019	-	-	-	-	-
Försäkringsmäklarna Väst Tommy Andersson AB	Not 20	2018	-	-	-	-	-
Skadedjursbekämpning i Väst AB	Not 20	2019	-	-	-	-	-
Skadedjursbekämpning i Väst AB	Not 20	2018	-	-	-	-	-
Halland Invest AB	Not 20	2019	-	-	-	-	-
Halland Invest AB	Not 20	2018	-	-	-	-	-

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning

Nyckelpersoner i ledande ställning	2019	232	-	33	-	-
Nyckelpersoner i ledande ställning	2018	231	-	123	-	-

Transaktioner med närstående är prissatta på marknadsmässiga villkor.

Ställda säkerheter samt ansvarsförbindelser till förmån för närstående

Bolaget har tecknat en kapitalförsäkring, med vd som försäkringstagare. Kapitalförsäkringen är pantsatt (pension) till vd.

Upplysningar om löner och ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare lämnas i not 38.

Not 38

ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

Moderbolaget

	2019	2018
<i>Medelantal anställda</i>		
Män	66	65
Kvinnor	99	95
Summa medelantal anställda	165	160
<i>Medelantal ombud</i>		
Fritidsombud	-	-
Specialombud	-	-
Summa medelantal ombud	-	-
Totalt medelantal ombud och anställda	165	160

LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR SAMT SOCIALA KOSTNADER	2019	2018
<i>Styrelse och anställda i ledande ställning, 17 (16) personer</i>		
Löner och ersättningar	9 640	10 458
varav rörlig ersättning	-	-
Sociala kostnader	7 167	8 437
varav pensionskostnader	3 461	5 089
Summa styrelse och anställda i ledande ställning	16 806	18 895
<i>Övriga anställda som kan påverka bolagets risknivå 14 (14) personer</i>		
Löner och ersättningar	8 491	8 206
varav rörlig ersättning	436	416
Sociala kostnader	4 633	4 999
varav pensionskostnader	1 598	2 402
Summa övriga anställda som kan påverka bolagets risknivå	13 125	13 205
<i>Övriga medarbetare</i>		
Löner och ersättningar	75 558	71 489
varav rörlig ersättning	5 911	7 348
Sociala kostnader	37 760	35 641
varav pensionskostnader	10 600	8 606
Summa övriga medarbetare	113 318	107 130
Totalt, löner och andra ersättningar samt sociala kostnader		
Löner och ersättningar	93 689	90 153
varav rörlig ersättning	6 347	7 764
Sociala kostnader	49 560	49 078
varav pensionskostnader	15 660	16 097
Summa löner och andra ersättningar samt sociala kostnader	143 249	139 231

ERSÄTTNING TILL NYCKELPERSONER

	2019			2018		
	Grundlön/ Arvode styrelse	Rörlig ersättning	Summa	Grundlön/ Arvode styrelse	Rörlig ersättning	Summa
Styrelsens ordförande Karin Starrin	270	105	375	256	75	331
Styrelsens vice ordförande Mikael Elström	147	81	228	141	64	205
Styrelseledamot Jan-Olof Arnäs	112	82	194	106	67	173
Styrelseledamot Johan Sedelius-Hörberg	112	47	159	106	49	155
Styrelseledamot Karin Åkesson	112	49	161	106	60	166
Styrelseledamot Henrik Tingstorp	112	63	175	106	51	157
Styrelseledamot Jörgen Rydhmer	112	44	156	106	57	163
Styrelseledamot Kristin Oretorp	112	52	164	106	64	170
Fullmäktige	209	979	1188	199	783	982
Verkställande direktören	2 318	-	2 318	2 211	-	2 211
Övriga ledande befattningshavare	5 709	-	5 709	6 728	-	6 728
Summa ersättningar till nyckelpersoner	9 325	1 503	10 828	10 171	1 269	11 440

Ersättning till arbetstagarrepresentanter i styrelsen har ej utgått.

Ersättning till styrelsen

Till styrelsen utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Fast arvode per år utgår med 241,5 tkr till ordförande, 121 tkr till vice ordförande och 84 tkr till övriga ledamöter. Rörligt arvode dvs. dagarvode utgår med 3 500 kronor per hel dag och 1 700 kronor per halv dag. Styrelsearvode utgår inte till personer anställda i bolaget. Ersättning till vd beslutas av styrelsen.

Enligt bolagsstämans beslut utgår arvode till finansutskottets ledamöter som ingår i styrelsen (ej anställda), på 27,5 tkr och ersättning till risk- och revisionsutskottets ledamöter på 27,5 tkr. Dessa redovisas som styrelsearvode. Av företagets pensionskostnader avser 0 (0) tkr styrelsens ordförande och 1 108 tkr (1 690) vd.

Berednings- och beslutsprocess

Bolagets styrelse har inom sig utsett ett Ersättningsutskott med uppgift att ansvara för att bereda väsentliga ersättningsbeslut samt beslut om åtgärder för att följa upp tillämpningen av Riktlinje för ersättning. Ersättningsutskottet består av styrelsens ordförande och vice ordförande. Utskottets sammansättning och uppgifter regleras i Arbetsordning för Ersättningsutskottet.

Bolagets styrelse ska besluta om ersättning och övriga anställningsvillkor för vd. Styrelsen delegerar till Ersättningsutskottet att besluta om ersättning till anställda som ingår i bolagets företagsledning och de centrala funktionerna. Beslut om personalförmåner fattas av vd och ska årligen anmälas till bolagets styrelse.

Generella principer för ersättning till anställda

Anställda inom bolaget ska ha marknadsmässiga anställningsvillkor. Med detta menas att ersättningarna ska vara i nivå med branschen på den geografiska marknad där företaget är verksamt. Ersättningssystemet ska stimulera till goda prestationer och bidra till att göra bolaget till en attraktiv arbetsgivare som kan konkurrera om rätt kompetens på marknaden.

Ersättning till anställda i ledande ställning

För vd och andra ledande befattningshavare i företagsledning kan styrelsen avtala om särskilda pensions- och avgångsvillkor inom ramen för de generella principerna.

Ersättning till övriga anställda som kan påverka företagets risk

Kategorin "Övriga anställda som kan påverka företagets risknivå" omfattar underwriter, riskingenjörer, chef risk och skadeförebygg, chef IT, säkerhetschef, chef Företag/Lantbruk Bank, chef kontorsrörelsen Privat Bank samt kontorschefer Privat, kreditchef.

Fast ersättning

Fast ersättning utgår enligt ovanstående generella princip.

Rörlig ersättning

Länsförsäkringar Halland har sedan flera år tillbaka en modell för målrelaterad ersättning som ska uppmuntra och belöna goda prestationer som långsiktigt leder till att bolaget utvecklas positivt. Styrelsen ska årligen besluta om modell för målrelaterad ersättning och genomföra en riskanalys inför beslut om utbetalning med möjlighet att sätta ersättningen till noll om bolagets finansiella ställning väsentligt försämrats. Grunden i modellen är att prestationer under året ska vara bättre än kalkylerat och baseras på det faktiska ekonomiska utfallet. I det fall målrelaterad ersättning utgår innebär det att ersättningen är lika oavsett befattning. Den målrelaterade resultatjämnningen kan endast utgå om bolagets totala resultat är positivt och beloppsmässigt ger utrymme för beräknad resultatjämnning. Till vd, företagsledning och centrala funktioner (internrevisions-, aktuarie-, compliance- och riskhanteringsfunktionen) utgår ingen målrelaterad ersättning utan endast fast lön.

För anställda som i tjänsten utövar eller kan utöva ett inte oväsentligt inflytande på företagets risknivå (riskbärare) utbetalas 60 % av målrelaterad ersättning först efter tre år i de fall den målrelaterade ersättningen överstiger ett prisbasbelopp. Beloppsgränsen för uppskjutande av målrelaterad ersättning säkerställer att det inte skapas incitament till ett för högt risktagande och inte heller äventyrar bolagets långsiktigt hållbara resultat.

Avgångsvederlag

För vd gäller en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. I händelse av uppsägning från bolagets sida utgår utöver uppsägningstiden ett avgångsvederlag motsvarande 18 månader.

Pensioner

Företaget har genom det centrala kollektivavtalet avseende tjänstepensioner som tryggats genom försäkring, en särskild rätt för vissa anställda, att den anställda kan avsluta sin tjänstgöring tidigast från och med 62 års ålder. Pensionen mellan 62 år och 65 år är förmånsbestämd. Pension beräknas utgå med cirka 65 % av den pensionsgrundande lönen. Med pensionsgrundande lön menas den fasta lönen. Från 65 år följer villkoren pensionsavtal mellan FAO och FTF/Saco-förbunden.

För samtliga befattningshavare i bolaget gäller för försäkringsbranschen normala pensionsvillkor vilket täckts genom försäkring. Den verkställande direktören har möjlighet att välja pension vid 62-års ålder. En premiebaserad pensionsplan utgörande 35% av lönen har för detta ändamål tecknats av bolaget. I övrigt gäller lagstadgade försäkrings- och pensionsförmåner enligt gällande pensionsavtal mellan FAO-FTF. I samband med pensionsavgång slutbetalas FTP.

Till förmån för vd har Länsförsäkringar Halland tecknat en kapitalförsäkring. Försäkringens värde uppgår per 2019-12-31 till 5 232 tkr (3 376). Under 2019 har 590 tkr (651) löpande satts av till kapitalförsäkringen.

Övriga förmåner

Vid sidan av ovanstående förmåner erbjuds till vd tjänstebil enligt vid var tid gällande villkor (dock utan bruttolöneavdrag) samt övriga förmåner som erbjuds samtlig personal.

ANDEL KVINNOR BLAND LEDANDE BEFATTNINGSHAVARE (%)

	2019	2018
Styrelseledamöter	38%	38%
Andra ledande befattningshavare	57%	57%

Not 39

ARVODE OCH KOSTNADSERSÄTTNINGAR TILL REVISORER

	2019	2018
<i>PWC</i>		
Revisionsuppdrag	614	520
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-	-
Skatterådgivning	-	-
Andra uppdrag	-	19
Summa arvode och kostnadsersättningar till revisorer	614	573
<i>Lekmannarevisorer</i>		
Lekmannarevisorer, revisionsuppdrag	36	34
Summa arvode och kostnadsersättningar till Lekmannarevisorer	650	573

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som förädlas av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Not 40

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR AVSEENDE FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN

Koncern

Försäkringsklasser

	2019	Olycksfall & Sjukdom	Motorfordon, övriga klasser	Brand & annan egendoms- skada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Motorfordon, ansvar mot tredje man	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieinkomst, brutto	879 391	67 591	215 354	386 109	21 324	14 069	118 893	823 339	56 053
Premieintäkt, brutto	855 613	64 629	211 241	375 490	20 789	13 685	118 090	803 925	51 688
Försäkringersättning, brutto	-650 256	-62 679	-137 250	-304 340	-11 884	-9 304	-81 804	-607 261	-42 995
Driftskostnad, brutto	-156 800	-11 189	-44 108	-75 119	-4 768	-2 777	-18 034	-155 994	-806
Resultat av avgiven	-18 825	-2 672	-3 372	-3 659	-1 393	-1 033	-6 695	-18 825	-
Skadeprocent, brutto (%)	76,0%	97,0%	65,0%	81,1%	57,2%	68,0%	69,3%	75,5%	83,2%

Not 41

TILLÄGGSUPPLYSNING TILL KASSAFLÖDEN

	Koncernen		Moderbolaget	
BETALDA RÄNTOR & ERHÅLLEN UTDELNING	2019	2018	2019	2018
Erhållen utdelning	52 557	17 038	52 557	17 038
Erhållen ränta	771	889	771	889
Erlagd ränta	-2 420	-	-2 420	-
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>				
Av- och nedskrivningar av tillgångar	15 505	11 584	4 542	4 249
Realisationsvinster och -förluster i tillgångar	-61 757	-16 791	-61 757	-16 791
Uppskrivning/värdeförändring	-364 489	-16 689	-370 057	-61 262
Förändring av avsättningar	6 480	109 039	6 480	109 039
Summa justeringar	-404 261	87 144	-420 792	35 237

Not 42

FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGSTIDPUNKTER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER

Koncernen

2019	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar	-	3 928	3 928
Materiella tillgångar	-	235 633	235 633
Förvaltningsfastigheter	-	154 921	154 921
Aktier och andelar	2 153 619	773 413	2 927 032
Obligationer och räntebärande värdepapper	78 760	842 066	920 826
Övriga finansiella placeringstillgångar	736	-	736
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	-	162	162
<i>Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
Oreglerade skador	70 702	184 887	255 589
Skattefordran aktuell skatt	27 438	-	27 438
Övriga fordringar	213 989	-	213 989
Likvida medel	84 580	-	84 580
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
Förutbetalda anskaffningskostnader	50 183	-	50 183
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	95 802	-	95 802
Summa tillgångar	2 775 810	2 195 009	4 970 819

SKULDER

Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)

Ej intjänade premier och kvardröjande risker	357 897	-	357 897
Oreglerade skador	737 000	683 927	1 420 927
Återbäring och rabatter	3 977	100 000	103 977

Andra avsättningar

Pensioner och liknande förpliktelser	3 605	3 718	7 323
Skatter	403 263	-	403 263
Övriga skulder	177 845	-	177 845
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26 840	-	26 840

Summa skulder och avsättningar	1 710 428	787 645	2 498 073
---------------------------------------	------------------	----------------	------------------

Moderbolaget

2019	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
------	------------	----------------	--------

TILLGÅNGAR

Immateriella tillgångar	-	3 928	3 928
Byggnader och mark	-	379 618	379 618
Aktier och andelar i koncern- & intresseföretag	-	773 413	773 413
Aktier och andelar	2 160 090	-	2 160 090
Obligationer och räntebärande värdepapper	78 760	842 066	920 826
Övriga finansiella placeringstillgångar	736	-	736
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	-	162	162

Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar

- Oreglerade skador	70 702	184 887	255 589
Fordringar avseende direkt försäkring	179 204	-	179 204
Fordringar avseende återförsäkring	12 820	-	12 820
Skattefordran aktuell skatt	27 438	-	27 438
Övriga fordringar	21 966	-	21 966
Materiella tillgångar	-	10 936	10 936
Likvida medel	77 964	-	77 964

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Förutbetalda anskaffningskostnader	50 183	-	50 183
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	95 802	-	95 802

Summa tillgångar	2 775 664	2 195 009	4 970 674
-------------------------	------------------	------------------	------------------

SKULDER

Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)

Ej intjänade premier och kvardröjande risker	357 897	-	357 897
Oreglerade skador	737 000	683 927	1 420 927
Återbäring och rabatter	103 977	-	103 977

Andra avsättningar

Pensioner och liknande förpliktelser	3 605	3 718	7 323
Skatter	-	239 218	239 218
Skulder avseende direktförsäkring	95 908	-	95 908
Skulder avseende återförsäkring	30 740	-	30 740
Övriga skulder	51 198	-	51 198
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	26 840	-	26 840

Summa skulder och avsättningar	1 407 165	926 863	2 334 028
---------------------------------------	------------------	----------------	------------------

Koncernen

2018	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar	-	5 892	5 892
Materiella tillgångar	-	222 356	222 356
Förvaltningsfastigheter	-	147 921	147 921
Aktier och andelar	1 909 944	546 759	2 456 703
Obligationer och räntebärande värdepapper	121 595	821 692	943 287
Övriga finansiella placeringstillgångar	461	-	461
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	-	398	398
<i>Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
Oreglerade skador	69 590	198 358	267 948
Skattefordran aktuell skatt	26 639	-	26 639
Övriga fordringar	213 417	-	213 417
Likvida medel	167 047	-	167 047
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
Förutbetalda anskaffningskostnader	44 830	-	44 830
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	101 068	-	101 068
Summa tillgångar	2 654 590	1 943 376	4 597 967
SKULDER			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	334 119	-	334 119
Oreglerade skador	772 500	640 162	1 412 661
Återbäring och rabatter	4 149	100 000	136 361
<i>Andra avsättningar</i>			
Pensioner och liknande förpliktelser	3 605	3 902	7 507
Skatter	343 934	-	343 934
Övriga finansiella skulder	-	-	-
Övriga skulder	157 524	-	157 524
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27 794	-	27 794
Summa skulder och avsättningar	1 643 625	744 064	2 419 901

Moderbolaget

2018	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar	-	5 892	5 892
Byggnader och mark	-	360 421	360 421
Aktier och andelar i koncern- & intresseföretag	-	546 759	546 759
Aktier och andelar	1 957 506	-	1 957 506
Obligationer och räntebärande värdepapper	121 595	821 692	943 287
Övriga finansiella placeringstillgångar	461	-	461
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	-	398	398
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
- Oreglerade skador	69 590	198 358	267 948
Fordringar avseende direkt försäkring	173 246	-	173 246
Fordringar avseende återförsäkring	16 912	-	16 912
Skattefordran aktuell skatt	26 639	-	26 639
Övriga fordringar	23 259	-	23 259
Materiella tillgångar	-	9 856	9 856
Likvida medel	161 435	-	161 435
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
Förutbetalda anskaffningskostnader	44 830	-	44 830
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	101 068	-	101 068
Summa tillgångar	2 696 540	1 943 376	4 639 917
SKULDER			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	334 119	-	334 119
Oreglerade skador	772 500	640 162	1 412 661
Återbäring och rabatter	136 361	-	136 361
<i>Andra avsättningar</i>			
Pensioner och liknande förpliktelser	3 605	3 902	7 507
Skatter	-	181 010	181 010
Skulder avseende direktförsäkring	84 823	-	84 823
Skulder avseende återförsäkring	27 211	-	27 211
Övriga finansiella skulder	-	-	-
Övriga skulder	87 586	-	87 586
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	27 794	-	27 794
Summa skulder och avsättningar	1 473 999	825 074	2 299 073

Not 43

STÄLLDA PANTER

	2019	2018
Försäkringstekniska avsättningar (f.e.r.) registerförda tillgångar	1 627 212	1 615 194
Kapitalförsäkring pantsatt till förmån för anställd	5 232	3 376

Bolagets registerförda tillgångar enligt 5 kapitlet 5§ försäkringsrörelselagen uppgår till **1 282 Mkr** enligt bästa skattning i Solvens II direktivet. I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna. Under rörelsens gång har bolaget rätt att föra tillgångar in och ut ur registret så länge som samtliga försäkringsåtaganden är täckta enligt försäkringsrörelselagen.

Not 44

EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Ansvarighet för Humlegården Fastigheter HBs förbindelser som ägare av detta bolag med 3,6 procent.

Teckningsåtagande av certifikat i Humlegården Fastigheter AB med 55 Mkr

Med bolagets medlemskap i Trafikförsäkringsföreningen följer ett solidariskt ansvar för föreningens förpliktelser.

Not 45

HÄNDELSE EFTER BALANSDAGEN

Under januari månad 2020 har inte bolaget drabbats av några större skador.

I övrigt finns inga händelser av väsentlig betydelse att rapportera.

ORDLISTA

ALLMÄNT

Affär för egen räkning, f e r

Den del av försäkringsaffären som ett försäkringsbolag själv står risken för och som alltså inte återförsäkras hos andra bolag. Affär för egen räkning är med andra ord bruttoaffär minskat med avgiven återförsäkring.

Bruttoaffär

Försäkringsaffär utan avdrag för den del av affären som återförsäkras hos andra bolag.

Direkt försäkring

Försäkringsaffär som avser avtal direkt mellan försäkringsgivare (försäkringsbolag) och försäkringstagare. Försäkringsbolaget är, till skillnad från vid mottagen återförsäkring, direkt ansvarigt gentemot försäkringstagarna.

Kombinerad försäkring

All egendomsförsäkring exklusive motorfordonsförsäkring.

Mottagen återförsäkring

Med mottagen återförsäkring förstås återförsäkringsaffär som mottages från andra försäkringsföretag. Mottagande bolag har i detta fall inget direkt ansvar gentemot försäkringstagarna.

Återförsäkring

Om ett försäkringsbolag inte kan eller vill bära hela den ansvarighet som det iklätt sig gentemot försäkringstagare, återförsäkrar bolaget de tecknade försäkringarna, helt eller delvis, hos andra bolag. Man talar här om avgiven återförsäkring (indirekt försäkring) hos de sistnämnda bolagen.

TERMER I RESULTATRÄKNING OCH RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING, KASSAFLÖDES- OCH RESULTATANALYS

Avsättning för ej intjänade premier

En skuldpost, som i princip motsvarar den del av premieinkomsten, som vid bokslutet hänförs sig till nästkommande år.

Avsättning för oreglerade skador

De skador som inträffar under räkenskapsåret hinner av olika skäl (tidskrävande utredningar mm) inte alltid slutregleras före årets utgång. I bokslutet måste därför en avsättning göras för beräknade, ännu inte utbetalda försäkringsersättningar

Avsättning för återbäring

Reserv för återbäring, som tilldelats kunderna, men vid bokslutstillfället ännu inte förfallit till betalning.

Avvecklingsresultat

I årsbokslutet reserveras medel, för skador som inte är slutreglerade vid räkenskapsårets utgång, i Avsättning för oreglerade skador. Den bedömning av kommande utbetalningar som gjorts kan av olika skäl visa sig felaktig. Inflationstakten kan bli en annan än den som förutsattes när skadan värderades. Lagstiftning och/eller praxis beträffande personskador kan förändras. Vidare är det rent allmänt svårt att bedöma utbetalningarna för en komplicerad skada, vars slutreglering kan ligga flera år framåt i tiden.

Om det beräknade ersättningsbeloppet för en skada visar sig vara övervärderat, uppstår en avvecklingsvinst när ersättningsbeloppet bedöms på nytt eller när skadan slutregleras. Om beloppet undervärderats blir det på motsvarande sätt en avvecklingsförlust.

Diskonterad reserv

Diskontering innebär att reserven beräknas som framtida utbetalningar med avdrag för förväntad framtida avkastning på reserven.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen

Driftskostnader är en sammanfattande benämning på kostnader för anskaffning, försäljning och administration. Kostnader för skadebehandling inkluderas i Försäkringsersättningar.

Försäkringsersättningar

Utbetalda försäkringsersättningar plus Avsättning för oreglerade skador vid årets slut minus Avsättning för oreglerade skador vid årets början. En del av försäkringsersättningarna utgörs av reservavvecklingsresultat.

Försäkringstekniska avsättningar

Sammanfattade benämningar på gjorda avsättningar för ej intjänade premier och kvardröjande risker, oreglerade skador och återbäring. Avsättning för ej intjänade premier motsvarar i princip den del av premieinkomsten som vid bokslutet hänförs sig till nästkommande år.

Immateriella tillgångar

Utgifter för utveckling, där forskningsresultat eller annan kunskap tillämpas för att åstadkomma nya eller förbättrade produkter eller processer, redovisas som en tillgång i balansräkningen, om produkten/processen är tekniskt och kommersiellt användbar och företaget har tillräckliga resurser att fullfölja utvecklingen och därefter använda eller sälja den immateriella tillgången. I balansräkningen redovisade utvecklingskostnader är upptagna till anskaffningsvärde minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar.

Den immateriella tillgången ska vara identifierbar och förväntas ge framtida ekonomiska fördelar.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Premier betalas i förskott, medan drifts- och skadekostnader betalas i efterskott. De medel som inte betalats ut placerar bolaget, så att det ger en avkastning. Den beräknade räntan, kalkylräntan, på dessa placeringar förs över från kapitalförvaltningen till försäkringsrörelsen.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen beskriver förändringen i de likvida tillgångarna under räkenskapsperioden. Kassaflödesanalysen uppdelas i kassaflöde från löpande verksamhet, investeringar och finansiering.

Kvardröjande risker

Om Avsättning för ej intjänade premier bedöms otillräcklig för att täcka förväntade skade- och driftkostnader för det gamla försäkringsbeståndet fram till nästa förfallodag, skall denna ökas med avsättning för kvardröjande risker.

Premieinkomst

Under året influtna premier med förfallodag under det aktuella året, fordringar avseende pågående försäkringsavtal samt förskottsbetalda premier med förfallodag under det aktuella året.

Premieintäkter

Avser den premieinkomst som avser räkenskapsåret.

Premierna inbetalas vid skilda förfallodagar under året och avser som regel en försäkringstid av ett år. Vid räkenskapsårets slut har bolaget således erhållit premier som till större eller mindre del avser närmast följande år.

Denna del av premieinkomsten redovisas i bokslutet som en skuldpost: Avsättning för ej intjänade premier (utgående premiereserv). Motsvarande skuldpost vid räkenskapsårets början frigörs och är en intäkt för det aktuella året (ingående premiereserv). Se även kvardröjande risker nedan.

Premieintäkten för året består av följande poster; Avsättning för ej intjänade premier vid årets början plus Premieinkomst under året minus Avsättning för ej intjänade premier vid årets slut.

Uppskjuten skatt

Skatteskuld på realiserade vinster, på skillnaden mellan bokfört och skattemässigt värde på fastigheter, samt på andra temporära skillnader.

ÖVRIGA TERMER OCH NYCKELTAL

Direktavkastningsprocent

Nettot av ränteintäkter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar och över-/underskott på egna fastigheter i procent av tillgångarnas utgående marknadsvärden inklusive upplupen ränta plus viktning (in- respektive utgående värden) av i försäkringsrörelsen under året uppkomna kassaflödesnetto.

Kapitalbas

Kapitalbasen är enkelt uttryckt det tillgängliga kapitalet. Ett företags kapitalbas består av eget kapital och öppet redovisade övervärden (netto) i tillgångar, exklusive värdet av immateriella tillgångar samt skillnaden mellan odiskonterade och diskonterade avsättningar för oreqlerade skador.

Konsolideringsgrad

Förhållandet mellan konsolideringskapital och premieinkomst för egen räkning. Uttrycks i procent och används inom skadeförsäkring.

Konsolideringskapital

Sammanfattade benämning på summan av beskattat eget kapital, obeskattade reserver, uppskjuten skatt samt övervärden i dotterföretag.

Skadeprocent, direkt försäkring

Försäkringsersättningar i direkt försäkring dividerade med premieintäkterna i direkt försäkring.

Solvensmarginal

Erforderlig solvensmarginal är ett mått på lägsta nivå på kapitalbasen, som tilläts enligt gällande lagstiftning. Beräkningen av den görs dels utifrån bolagets premieinkomster, dels utifrån dess skadeersättningar. Den erforderliga solvensmarginalen är det högsta av de två beräknade värdena.

Totalavkastningsprocent

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster samt realiserade värdeförändringar under året i relation till under året genomsnittligt förvaltat kapital, dvs. ingående marknadsvärde plus viktning (in- respektive utgående värden) av i försäkringsrörelsens under året uppkomna kassaflödesnetto.

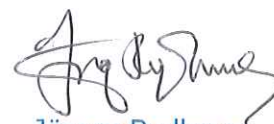
Totalkostnadsprocent, direkt försäkring

Summan av försäkringsersättningar och driftskostnader i direkt försäkring dividerad med premieintäkterna i direkt försäkring.

Halmstad den 11 februari 2020

Karin Starrin
Ordförande

Mikael Elström
Vice ordförande

Jörgen Rydhmer

Kristin Oretorp

Johan Hörberg

Jan-Olof Arnäs

Karin Åkesson

Henrik Tingstorp

Jörgen Träff
Personalrepresentant

Linda Pettersson
Personalrepresentant

Christian Bille
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 21/2 2020

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Eva Fällén
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Halland, org.nr 549202-0028

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Halland för år 2019.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget samt resultaträkningen och rapport över finansiell ställning för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets och koncernens revisionsutskott i enlighet med revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Vår revisionsansats

Översikt

Revisionens inriktning och omfattning

Vi utformade vår revision genom att fastställa väsentlighetsnivå och bedöma risken för väsentliga felaktigheter i de finansiella rapporterna. Vi beaktade särskilt de områden där verkställande direktören och styrelsen gjort subjektiva bedömningar, till exempel viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som har gjorts med utgångspunkt från antaganden och prognoser om framtida händelser, vilka till sin natur är osäkra. Liksom vid alla revisioner har vi också beaktat risken för att styrelsen och verkställande direktören åsidosätter den interna kontrollen, och bland annat övervägt om det finns belägg för systematiska avvikelser som givit upphov till risk för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter.

Vi anpassade vår revision för att utföra en ändamålsenlig granskning i syfte att kunna uttala oss om de finansiella rapporterna som helhet, med hänsyn tagen till koncernens struktur, redovisningsprocesser och kontroller samt den bransch i vilken koncernen verkar.

Väsentlighet

Revisionens omfattning och inriktning påverkades av vår bedömning av väsentlighet. En revision utformas för att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida de finansiella rapporterna innehåller några väsentliga felaktigheter. Felaktigheter kan uppstå till följd av oegentligheter eller misstag. De betraktas som väsentliga om

enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användarna fattar med grund i de finansiella rapporterna.

Baserat på professionellt omdöme fastställde vi vissa kvantitativa väsentlighetstal, däribland för den finansiella rapportering som helhet. Med hjälp av dessa och kvalitativa överväganden fastställde vi revisionens inriktning och omfattning och våra granskningsåtgärders karaktär, tidpunkt och omfattning, samt att bedöma effekten av enskilda och sammantagna felaktigheter på de finansiella rapporterna som helhet.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden.

Särskilt betydelsefullt område

Hur vår revision beaktade det särskilt betydelsefulla området

Värdering av avsättningar för oreglerade skador

Avsättning för oreglerade skador utgör en väsentlig balanspost som baseras på beräkningar och bedömningar om framtida utfall av kostnaden för inträffade skador. Faktorer som beaktas vid bedömningen är bl a avvecklingstid och skademönster.

Bolaget använder vedertagna aktuariella metoder för beräkningarna av avsättningar för oreglerade skador. Bolagets avsättningar avser ett flertal olika produkter där egenskaper hos produkterna påverkar beräkningsmodellerna.

Se not 1 till årsredovisningen – Redovisningsprinciper (Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna samt Avsättningar för oreglerade skador), not 2 – Risker och riskhantering samt not 31 – Avsättning för oreglerade skador.

Våra revisionsåtgärder har omfattat, men inte uteslutande utgjorts av:

Bedömning av utformning och testning av effektiviteten hos kontrollerna inom processerna för att beräkna oreglerade skador. Dessa kontroller avser bl a kontroller av indata, kontroller av aktuariella beräkningar, kontroller inom rutinen för skadereglering och bokföring.

Vår granskning har också omfattat bedömningar av använda aktuariella metoder och modeller. Vi har även utmanat och bedömt företagsledningens antaganden.

Vidare har vi utfört egna beräkningar för att säkerställa att avsättningarna är rimliga. PwC:s egna aktuarier biträdde vid revisionen.

Värdering av finansiella instrument som värderas till verkligt värde i nivå 3

I värderingen av finansiella instrument i nivå 3 används icke observerbara indata för beräkningar av verkligt värde. Bolagets aktier i nivå 3 utgör en väsentlig del av balansposten aktier och andelar.

Se not 1 till årsredovisningen – Redovisningsprinciper (Finansiella instrument) samt not 23 – Redovisade värden för finansiella tillgångar och skulder per värderingskategori.

Vi har granskat bolagets processer för värdering av nivå 3-innehav. Vi har även bedömt de modeller och metoder som bolaget använder vid värderingen.

För värderingar som är beroende av icke observerbara indata eller som kräver en högre grad av bedömningar har vi utmanat de antaganden och metoder som bolaget använt. Vi har även, baserat på bolagets värderingar, utfört kontrollberäkningar.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS, såsom de antagits av EU, och lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets och koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser

att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen och koncernredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Halland för år 2019 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB, 113 97 Stockholm, utsågs till Länsförsäkringar Hallands revisor av bolagsstämman den 14 mars 2019 och har varit bolagets revisor sedan 22 mars 2018.

Stockholm den 21 februari 2020

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Eva Fällén", written over a faint, light blue rectangular stamp.

Eva Fällén
Auktoriserad revisor

TILL BOLAGSSTÄMMAN I

LÄNSFÖRSÄKRINGAR HALLAND (549202-0028)

GRANSKNINGSRAPPORT

Lekmannarevisorernas granskningsrapport enligt 12 kap 56 § försäkringsrörelselagen.

Vårt uppdrag är att granska att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och tillfredsställande sätt samt säkerställa en demokratisk insyn i och kontroll av bolagets verksamhet utifrån ett kundägt perspektiv.

Vi har granskat bolagets verksamhet under räkenskapsåret 2019. Granskningen har utförts i enlighet med god revisionssed.

Vi har vid vår granskning inte funnit något annat än att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig. Enligt vår bedömning föreligger inte någon anledning till anmärkning mot styrelsens ledamöter eller verkställande direktören.

Halmstad den 11/2-20

Annika Hedman

Magdalena Petersson

Au bolagsstämman i Länsförsäkringar Halland utsedda lekmannarevisorer.